

■ អបអរសាទរសិស្សថ្នាក់ទី១២ នៃវិទ្យាល័យសន្តប្រុងស្ទីរ ប្រឡងជាប់១០០% សម្រាប់សញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សា ទុតិយភូមិ ឆ្នាំសិក្សា ២០២៥-២០២៦ **ទំព័រ ៣**

■ សាលាវិទ្យាល័យចម្រើនវិជ្ជា ព្រៃវែង ឆ្នាំ នេះ ទទួលបានលទ្ធផលសិស្សប្រឡង ជាប់ សញ្ញាបត្រទុតិយភូមិ ១០០% **ទំព័រ ១២**

ការសែត
ចេញផ្សាយ
ប្រចាំខែ
ឆ្នាំទី១៤

អ្នកនាំសារ

the messenger

ខែកញ្ញា | ឆ្នាំ ២០២៦ | លេខទី ១៦៤

www.catholiccambodia.org/

www.facebook.com/CatholicCambodia

<https://khmer.rasia.org/>

September 2026 | # 164

**ដីថ្លៃ (TVET) ផ្តល់ជំនាញឡើង
តាមតម្រូវការប្រាក់ចំណូល** **ទំព័រ ១០-១១**

រូបភាពពី៖ អង្គការកូមីស្យូ

■ អគ្គសញ្ញាលាបថ្វាស នៅទីតាំងផ្សេងៗ នៃព្រះសហគមន៍ កាតូលិក **ទំព័រ ៦-៧**

■ ពិធីអបអរសាទរខួប ២៥ ឆ្នាំ នៃបេសកកម្ម សមាគមសាសនាទូតកូមី (KMS) នៅកម្ពុជា **ទំព័រ ១៣**

■ ជំងឺច្រាលទឹកអាស៊ីត ក្រពះ (GERD) **ទំព័រ ១៩**

ដីវ៉េត (TVET) គូរសោមាស បត់បែនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា
ឆ្ពោះទៅរកសាធារណរដ្ឋ

រូបភាពពី៖ ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ

ក្នុង បរិបទដែលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា កំពុងបោះ ជំហានយ៉ាងមុតស្រួច ឆ្ពោះទៅរកចក្ខុវិស័យក្លាយ ជា ប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៣០ និង ជាប្រទេសមានចំណូលខ្ពស់នៅឆ្នាំ២០៥០ តម្រូវការធន ធានមនុស្សដែលមានគុណភាព ជំនាញច្បាស់លាស់ និង ការបត់បែនតាមការវិវត្តនៃបច្ចេកវិទ្យា គឺជាកត្តាគន្លឹះមិន អាចខ្វះបាន។ ក្នុងចំណោមយុទ្ធសាស្ត្រគន្លឹះទាំងនោះ កម្ម វិធីបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ ធីវ៉េត (TVET- Technical and Vocational Education and Training) ត្រូវបានរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ចាត់ ទុកជាកត្តាគន្លឹះអាទិភាពមួយក្នុងការកសាង និងអភិវឌ្ឍ មូលធនមនុស្ស។

ការដាក់ចេញនូវយុទ្ធនាការជាតិបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ បច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈដល់យុវជន មកពីគ្រួសារក្រីក្រ និង គ្រួសារងាយរងហានិភ័យ គឺជាចលករដ៏មានឥទ្ធិពលមួយ ក្នុងការផ្លាស់ប្តូរមុខមាត់ ជីវភាពរស់នៅរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ កម្ពុជា។ ជំនាញធីវ៉េត (TVET) មិនត្រឹមតែជាស្ថានភាព យុវជនទៅនឹងទីផ្សារការងារភ្លាមៗ ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែម

ទាំងជាមធ្យោបាយដ៏មានប្រសិទ្ធភាពក្នុងការកាត់បន្ថយ ភាពក្រីក្រ ជំរុញផលិតភាពការងារ និងឆ្លើយតបទៅនឹង តម្រូវការជាក់ស្តែងនៃតម្រូវការការងារ ក្នុងវិស័យ ឧស្សាហកម្ម សំណង់ កសិ-ឧស្សាហកម្ម សេវាកម្មនិង វិស័យដទៃៗ ទៀតជាច្រើន។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ដើម្បីធានាថា ការអភិវឌ្ឍធីវ៉េត (TVET) នេះមាននិរន្តរភាព និងប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ភាគីពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ត្រូវយកចិត្តទុក ដាក់លើចំណុចសំខាន់ៗមួយចំនួន៖

- ការពង្រឹងគុណភាព និងស្តង់ដារបណ្តុះបណ្តាល ៖ កម្មវិធីសិក្សាត្រូវតែរៀបចំឡើងស្របតាមតម្រូវការជាក់ ស្តែងនៃទីផ្សារការងារ និងការរីកចម្រើននៃ បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល (ឧស្សាហកម្ម ៤.០)។
- ការពង្រឹងកិច្ចសហការជាមួយវិស័យឯកជន៖ វិស័យ ឯកជនត្រូវតែចូលរួមចំណែកក្នុងការរៀបចំកសាង កម្មវិធីសិក្សា រហូតដល់ការផ្តល់ឱកាសចុះអនុវត្ត ការងារជាក់ស្តែង (Internship) និងការស្រូបយក កម្លាំងពលកម្មទាំងនោះចូលបម្រើការងារ។

- ការផ្លាស់ប្តូរផ្នត់គំនិតសង្គម ៖ ជំរុញការយល់ដឹង សម្រាប់ពីសំណាក់សាធារណជន ជាពិសេសឪពុក ម្តាយ អាណាព្យាបាល និងយុវជន ដែលត្រូវតែបន្ត បំផ្លែងគំនិត ការរៀនជំនាញបច្ចេកទេស មិនមែនជា ជម្រើសទី២ នោះទេ ប៉ុន្តែវាជាផ្លូវកាត់ដ៏ខ្លី និងប្រាកដ ប្រជានោះទៅរកភាពជោគជ័យផ្នែកអាជីព និង ទទួលបានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់។

សរុបសេចក្តីមក ការវិនិយោគលើយុវជនតាមរយៈកម្មវិធី ធីវ៉េត (TVET) គឺជាការវិនិយោគលើអនាគតជាតិដ៏មាន តម្លៃបំផុត។ ទឹកចិត្ត និងការប្តេជ្ញាចិត្តរបស់យុវជនក្នុងការ ចាប់យកជំនាញទាំងនេះ រួមជាមួយនឹងគោល នយោបាយគាំទ្រយ៉ាងសកម្មពីសំណាក់រាជរដ្ឋាភិបាល ទៀត ក៏នឹងក្លាយជាកម្លាំងចលករដ៏រឹងមាំក្នុងការជំរុញ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ឱ្យកាន់តែមានភាពធន់ បរិយាប័ន្ន និងរីកចម្រើនជាដរាប។

ដោយ៖ លី សុវណ្ណា

វិទ្យាល័យសន្តប្រាង្គស្ទីប្រឡងជាប់១០០% មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ឆ្នាំសិក្សា ២០២៥-២០២៦

រូបភាពពី៖ Saint François Catholic School

នាសម័យប្រឡងមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ នាថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៦កន្លងទៅថ្មីនេះ សិស្សថ្នាក់ទី១២នៃ វិទ្យាល័យកាតូលិកចំណេះទូទៅសន្តប្រាង្គស្ទីប បានប្រឡង ជាប់ ១០០%។ សិស្សដែលទទួលបាននិទ្ទេសអេ (A) មានចំនួន៣នាក់ នៃបេក្ខជនចំនួន ៣៨នាក់ ដែលបានទៅ ចូលរួមប្រឡង។

បើតាមប្រសាសន៍របស់លោកប៊ិច វិបុល ដែលជានាយក សាលាសន្តប្រាង្គស្ទីប បានឲ្យដឹងថា វិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ សន្តប្រាង្គស្ទីប គឺជាសាលាកាតូលិកមួយក្នុងស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ ដែលបានផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលដល់សិស្ស នៅតាមទីជនបទ និងមានគុណភាពមិនចាញ់សាលានានា នៅទីក្រុងនោះទេ។

លោកប៊ិច វិបុល បានបន្ថែមឲ្យដឹងថា ចំណុចខ្លាំង ដែលជំរុញឲ្យសិស្សសន្តប្រាង្គស្ទីបទទួលបានលទ្ធផលល្អ គឺសាលាបានធ្វើការបែងចែកភារកិច្ចគ្រូបង្រៀនឲ្យបាន យ៉ាងត្រឹមត្រូវទៅតាមជំនាញ និងតាមកម្រិតសមត្ថភាព។ លើសពីនេះទៀត សាលាក៏តែងព្យាយាមអភិវឌ្ឍគុណវុឌ្ឍិ គ្រូបង្រៀន សរសើរ និងលើកទឹកចិត្តដល់ពួកគាត់ ដែល ខិតខំបំពេញភារកិច្ចបានល្អ ព្រមទាំងផ្គត់ផ្គង់សម្ភារៈ និង ឯកសារផ្សេងៗ សម្រាប់បម្រើការបង្រៀន និងរៀនឲ្យ បានសមស្រប។ សាលាសន្តប្រាង្គស្ទីបបានបណ្តុះគំនិត ដល់សិស្សឲ្យស្រឡាញ់ការសិក្សារៀនសូត្រ និងណែនាំ សិស្សឲ្យបង្កើតក្លិបសិក្សា បង្កើតក្រុម សិស្សពូកែដើម្បី ត្រៀមយកប្រឡងយកនិទ្ទេស (A) និងព្យាយាមដាក់ កិច្ចការចូលទៅក្នុងក្រុមសិក្សាពូកែនេះ ដើម្បីឲ្យពួកគេធ្វើ ជាប្រចាំរួចជួយកែលម្អ។

បើតាមការបញ្ជាក់របស់លោកប៊ិច វិបុល នាយកសាលា សន្តប្រាង្គស្ទីប បានឲ្យដឹងថា សម្រាប់គម្រោងការឆ្លាំក្រោយ សាលានឹងខិតខំប្រឹងប្រែង ជំរុញឲ្យលទ្ធផលប្រឡងនៅឆ្នាំ ខាងមុខ កាន់តែល្អប្រសើរជាងឆ្នាំនេះទៅទៀត ពោលគឺនៅ រក្សាឲ្យសិស្សជាប់ ១០០% និងបង្កើនចំនួនសិស្សដែល ទទួលបាននិទ្ទេសអេ (A) ឲ្យកាន់តែច្រើនជាងឆ្នាំនេះទៀត។

សិស្ស ៣នាក់ ទទួលបាននិទ្ទេសអេ A នៅវិទ្យាល័យសន្តប្រាង្គស្ទីប

រូបភាពពី៖ Saint François Catholic School

ជាក់ស្តែងសម្រាប់លទ្ធផលប្រឡងសញ្ញាបត្រ មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ សម័យប្រឡង ថ្ងៃទី ១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៦ សាលាសន្តប្រាង្គស្ទីប មាន បេក្ខជនចូលរួម ប្រឡងសរុប ចំនួន ៣៨នាក់ ក្នុងនោះ មានស្រី ២៧នាក់។ បេក្ខជនទាំងអស់ បានប្រឡងចប់ ដោយជោគជ័យ ក្នុងនោះ អ្នក បាននិទ្ទេសអេ (A) មាន ៣នាក់ ស្រី ១នាក់; និទ្ទេសប៊ី (B) មាន ១០នាក់ ស្រី ៨នាក់; និទ្ទេសស៊ី (C) មាន ១៣នាក់ ស្រី ១១នាក់; និទ្ទេសឌី (D) មាន ៩នាក់ ស្រី ៦នាក់ និងនិទ្ទេសអ៊ី (E) មាន ៣នាក់ ក្នុងនោះ សិស្សស្រី ១នាក់។

ដោយ៖ ឆាក លាំង

សិស្សវិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេស ឯកជន សន្តប្រាង្គស្ទីប កម្រិត ៣ ប្រឡងជាប់ ១០០%

ថ្ងៃ នេះ សិស្សានុសិស្សនៃវិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និង បច្ចេកទេសឯកជនសន្តប្រាង្គស្ទីប ចំនួន ៤១នាក់ បាន ទទួលលទ្ធផលប្រឡងជាប់សញ្ញាបត្របច្ចេកទេស និងវិជ្ជា ជីវៈ កម្រិត៣ ១០០% ដែលមានតម្លៃស្មើនឹង សញ្ញាបត្រទុតិយភូមិ នាសម័យប្រឡងថ្ងៃទី២២ កក្កដា ឆ្នាំ២០២៦ ក្នុងនោះមានស្រី ២០នាក់។

បើយោងតាមលោកយុន សំអាត ដែលជានាយកសាលា បានឲ្យដឹងថា សម្រាប់លទ្ធផលប្រឡងបញ្ចប់ឆ្នាំសិក្សា និងប្រឡងសញ្ញាបត្របច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ កម្រិត៣ នា សម័យប្រឡងថ្ងៃទី២២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០២៦នេះ នៅ មណ្ឌលប្រឡងវិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និងបច្ចេកទេស ឯកជន សន្តប្រាង្គស្ទីប ដែលមានចំនួន ៨បន្ទប់ មានបេក្ខ ភាពក្នុងបញ្ជីប្រឡង១៤៦នាក់ មាន ១៤៥នាក់ ដែលទៅ ប្រឡង គឺបានប្រឡងជាប់ទាំងអស់ ១០០% ។

លោក យុន សំអាត បានបន្តឲ្យដឹងថា ដើម្បីជំរុញឲ្យ សិស្សានុសិស្សទទួលបានផ្លែផ្កាល្អជាងរាល់ឆ្នាំ សាលា តែងអនុវត្តដោយឈរលើគោលការណ៍សំខាន់ៗចំនួន ៤ គឺ ទី១ អនុវត្តការណែនាំរបស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា ទី២ អនុវត្តការបណ្តុះបណ្តាលតាមបែបបច្ចេកទេស ឲ្យត្រឹមត្រូវ និងមានស្តង់ដារ ដោយមានទាំងការអនុវត្តជាក់ ស្តែងតាមរយៈការចុះធ្វើទស្សនកិច្ចសិក្សា តាមស្ថាប័ន ឬ ក្រុមហ៊ុននានា និងការរៀនទ្រឹស្តី ដើរទន្ទឹមគ្នា ទី៣ សិស្សានុសិស្សបានអនុវត្តតាមវិធីសាស្ត្រចម្រុះ ដោយ

រូបភាពពី៖ Saint François Catholic School

បានបូកបញ្ចូលរបៀបបង្រៀនរបស់គ្រូមជ្ឈមណ្ឌល និង ការអនុវត្តជាក់ស្តែងដើម្បីវាស់ស្ទង់សមត្ថភាពសិស្ស។

ហើយទី៤ មានការអនុវត្តវិន័យដ៏តឹងរ៉ឹងទាំងលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ បុគ្គលិក និងសិស្សានុសិស្ស ដែលស្របទៅនឹង សេចក្តីណែនាំរបស់ក្រសួងអប់រំយុវជន និងកីឡា។ ហើយ កន្លងមក អ្វីដែលកាន់តែពិសេសនោះ គឺយើងមើលឃើញ ទាំងនាយកសាលា លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និងសិស្សានុសិស្ស បានសហការគ្នាយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ដោយទទួលយកចំណុច ខ្វះខាតដើម្បីកែលម្អរៀងៗខ្លួន និងដើម្បីធ្វើយ៉ាងណាក៏ ដោយឲ្យការសិក្សារបស់សិស្សទទួលបានលទ្ធផលល្អ។ សូមបញ្ជាក់ផងដែរថា វិទ្យាល័យចំណេះទូទៅ និង បច្ចេកទេសឯកជនសន្តប្រាង្គស្ទីប ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅ ក្នុងឆ្នាំ២០១៥ នៅស្រុកត្រាំកក់ ខេត្តតាកែវ ដោយស្ថិត ក្រោមការឧត្តមគាំទ្រពីព្រះសហគមន៍កាតូលិក និងក្រោម

គំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់លោកអូលីវីយ៉េ ជឺតហាស្តេ អភិបាល ព្រះសហគមន៍កាតូលិកភូមិភាគភ្នំពេញ។

តាមការបញ្ជាក់របស់លោក យុន សំអាត បានឲ្យដឹង ទៀតថា នារយៈកាលកន្លងមក សាលាបណ្តុះបណ្តាល ខាងជំនាញក្សេត្យសាស្ត្រ បាន ១១ជំនាន់ និងជំនាញ ទេសចរណ៍ បាន ៦ជំនាន់។ ហើយសម្រាប់ឆ្នាំសិក្សា ថ្មី២០២៦-២០២៧ ថ្មីៗ នេះ សាលាក៏បានបន្ថែមមុខ ជំនាញថ្មីមួយទៀត គឺជំនាញ ឌីជីថល មេដៀ និងឌីហ្សាញ (Digital media design) ដោយមាន បញ្ចូលកម្មវិធីសិក្សា ផ្នែកសិល្បៈ និងអេក្រាម (Art + AI) ផងដែរ ជំនាញថ្មីនេះបើកទទួលសិស្សដំបូង ចំនួនតែ ២៥នាក់ប៉ុណ្ណោះ។

សម្រាប់សម័យប្រឡងថ្ងៃទី២២ កក្កដា ឆ្នាំ២០២៦ បេក្ខជនដែលចូលរួមប្រឡង បាន ទទួលលំដាប់និទ្ទេស ដូចខាងក្រោម៖ ក្នុង ចំណោមបេក្ខភាពសរុបប្រឡងសរុប ១៤៥នាក់ មានសិស្សស្រី ២០នាក់។ សិស្សទទួលបាន និទ្ទេសអេ (A) ៨នាក់; និទ្ទេសប៊ី (B) ២៥នាក់; និទ្ទេសស៊ី (C) ៥៥នាក់; និទ្ទេសឌី (D) ៤៨នាក់ និងនិទ្ទេសអ៊ី (E) ៩នាក់ ដែលគិតជាភាគរយ គឺប្រឡងជាប់ ១០០%។

ដោយ៖ ឆាក លាំង

ទិវាសន្តិភាពអន្តរជាតិ (International Day of Peace) នៅព្រះសហគមន៍ កាតូលិកភូមិភាគបាត់ដំបង

ព្រះ សហគមន៍កាតូលិកភូមិភាគបាត់ដំបង ក្រោមការដឹកនាំរបស់ លោកអភិបាលអេនីគេ ហ្វីកាដូ បានធ្វើសហការជាមួយសាខាពុទ្ធិកសកលវិទ្យាល័យ ព្រះសីហនុរាជ ខេត្តបាត់ដំបង និងបានរៀបចំកម្មវិធីទិវាសន្តិភាពអន្តរជាតិខួបលើកទី២៤ កាលថ្ងៃសៅរ៍ ទី១កើត ខែភទ្របទ ឆ្នាំមមី អដ្ឋស័ក ពុទ្ធសករាជ ២៥៧០ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី១២ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៦។ កម្មវិធីធ្វើឡើងក្រោមមូលបទ៖ «ការរួមចំណែកដើម្បីសន្តិភាព សម្រាប់មនុស្សគ្រប់រូបគ្រប់ទីកន្លែង និងគ្រប់ពេលវេលា» នៅទីតាំងព្រះសហគមន៍នៅក្រុងបាត់ដំបង។

កម្មវិធីនេះធ្វើឡើងក្រោមការឧបត្ថម្ភគាំទ្ររបស់ អង្គការ ប្រូភីស (Pro Peace) កម្ពុជា ដែលជាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិមួយ ដែលធ្វើការលើកកម្ពស់ការបំផ្លែងទំនាស់ និងកសាងសន្តិភាព។

នៅក្នុងកម្មវិធី លោកអភិបាលភូមិភាគកាតូលិកបាត់ដំបង លោកអេនីគេ ហ្វីកាដូ បានមានប្រសាសន៍ថា៖ “ទោះបីយើងជំនឿខុសគ្នា តែយើងចេះស្រឡាញ់ និងរួបរួមគ្នា។ សន្តិភាពចាប់ផ្តើមក្នុងដួងចិត្ត និងការផ្តើមចេញពីយើងគ្រប់រូប។”

ចំណែកលោកឆាយ ម៉ាទីណាល់ ដែលជាអភិបាលរងខេត្តបាត់ដំបង បានមានប្រសាសន៍ថា៖ “សន្តិភាពមិនមែនជាសង្គ្រាម ការបែកបាក់ ឬអំពើហិង្សានោះទេ ប៉ុន្តែជាការរួបរួមគ្នាដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ និងមិនប្រកាន់សាសនាណាឡើយ។”

ដោយ៖ csc battambang

លោកម៉ាណូ ជានឌី (Manoj Pandey) ដែលជាប្រធានអង្គការ ប្រូភីស (Pro Peace) កម្ពុជា បានមានប្រសាសន៍ដែរថា៖ “សន្តិភាពមិនមែនជាគំនិតអូបិយទេ តែជាសន្តិភាពប្រចាំថ្ងៃ។”

សូមបញ្ជាក់ផងដែរថា នៅកម្មវិធីទិវាសន្តិភាពអន្តរជាតិខួបលើកទី២៤ នាពេលរសៀល ក៏មានរៀបចំសកម្មភាពផ្សេងៗ ផងដែរ មានដូចជា ការទស្សនា និងស្វែងយល់ដឹងអំពីការធ្វើបាយស៊ី ការឆ្លើយសំណួរយករង្វាន់ទាក់ទងនឹងសន្តិភាព កម្មវិធីផលិតផល PodCast ការគូរគំនូរផាត់ពណ៌ និងកម្មវិធីសម្តែងរឿងអប់រំខ្លី អំពីទំនាស់នៃហិង្សា ហើយចុងក្រោយ ក្រោយនៅទីបញ្ចប់កម្មវិធី ក៏មានការរាំលេងកម្សាន្តជួបជុំរួមគ្នាយ៉ាងមានអំណរសប្បាយ។

សូមបញ្ជាក់ផងដែរថា នៅកម្មវិធីទិវាសន្តិភាពអន្តរជាតិខួបលើកទី២៤ដ៏អធិកអធម ក៏មានការចូលរួមជាច្រើនពីស្ថាប័នផ្សេងៗ អង្គការ សាសនា តំណាងស្ថានទូត និងសហគមន៍ជាច្រើនដូចជា ៖

- ១. សាលាខេត្តបាត់ដំបង
- ២. មន្ទីរធម្មការ និងសាសនា ខេត្តបាត់ដំបង
- ៣. មន្ទីរអប់រំ យុវជន និងកីឡា ខេត្តបាត់ដំបង
- ៤. រដ្ឋបាលក្រុងបាត់ដំបង
- ៥. សាខាសហគមន៍បាហៃ
- ៦. សាខាមហាផ្ទៃមេត្រី ជៀនយិន បាត់ដំបង
- ៧. ព្រះពុទ្ធសាសនាវ័ន
- ៨. គ្រីស្ទបរិស័ទដំណឹងល្អ
- ៩. អង្គការពិព័រណ៍សន្តិភាពកម្ពុជា (CPG)
- ១០. អង្គការក្តីសង្ឃឹមនៃពលរដ្ឋកម្ពុជា (CCH)
- ១១. អង្គការឆ្នោតគំនិត (LKO)
- ១២. ជំនោរសិល្បៈ (Art)
- ១៣. ស្ថានទូតអាណ្លីម៉ង់ប្រចាំព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

រូបភាពពី៖ csc battambang

អង្គការ ប្រូភីស (Pro Peace) កម្ពុជា គឺជា អង្គការដែលធ្វើការងារទាក់ទងនឹងការកសាងសន្តិភាព។ អង្គការនេះបានបើកការិយាល័យដំបូងនៅរាជធានីភ្នំពេញ ក្នុងឆ្នាំ២០១៥ និងនៅក្រុងបាត់ដំបង ក្នុងឆ្នាំ២០១៦។ ទិសដៅការងាររបស់អង្គការ គឺការដោះស្រាយដំណើរការសន្តិភាព ការបំផ្លែងទំនាស់ សង្គមស៊ីវិល និងពង្រឹងសមត្ថភាពលើកកម្ពស់ សន្តិភាព។

ទេវវិទ្យាល័យប្រារព្ធពិធីបិទឆ្នាំ សិក្សា ក្រោមអធិបតីភាពលោក អភិបាល សិលា សួន ហង្សលី

ទេវវិទ្យាល័យសន្តយ៉ូហានម៉ារី វិយ៉ាណោ កម្ពុជា បានប្រារព្ធអភិបូជាគោរពសន្តយ៉ូហាន ម៉ារី វិយ៉ាណោ ជាបូជាចារ្យ និងធ្វើពិធីបិទឆ្នាំសិក្សា ២០២១-២០២២ កាលពីថ្ងៃទី០៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២២ ក្រោមអធិបតីភាពលោកអភិបាលសិលា សួន ហង្សលី អភិបាលឧបត្ថម្ភកន្លែងព្រះសហគមន៍កាតូលិកកម្ពុជា ភូមិភាគភ្នំពេញ ព្រមទាំងមានការចូលរួមពីលោកបូជាចារ្យ បងប្រុស បងស្រី និស្សិតទេវវិទ្យាល័យ និងគ្រីស្ទបរិស័ទយ៉ាងច្រើនកុះករ។

នៅក្នុងធម្មទេសនា លោកអភិបាល សិលា សួន ហង្សលី បានមានប្រសាសន៍ថា នេះជាឱកាសមួយសម្រាប់អរព្រះគុណព្រះជាម្ចាស់ និងសូមព្រះអង្គប្រទានព្រះពរដល់សាស្ត្រាចារ្យ និងសិស្សនិស្សិតទេវវិទ្យាល័យទាំងអស់ សម្រាប់ការសិក្សា និងបេសកកម្មបម្រើព្រះសហគមន៍។ លោកអភិបាល សិលា សួន ហង្សលី ក៏បានចែករំលែកចំណាប់អារម្មណ៍ទាក់ទងនឹងប្លង់ព្រះគម្ពីរនៅថ្ងៃនោះថា ៖ «ព្រះយេស៊ូបានទតឃើញមហាជន ព្រះអង្គក៏មានចិត្តអាណិតអាសូរ ព្រោះថាជនទាំងនោះប្រៀបដូចជា ចៀមដែលគ្មានអ្នកគង្វាល»។ លោកអភិបាល សិលា សួន ហង្សលី បន្ថែមថា បើយើងចង់ក្លាយជាបូជាចារ្យ យើងត្រូវសម្លឹងមើលចំណុចសំខាន់ៗ ចំនួន៣ ៖ ទី១ ត្រូវចាប់អារម្មណ៍អំពីការណ៍ដែលព្រះយេស៊ូបានទតមកមើលយើងគ្រប់គ្នា និងយល់អំពីតម្រូវការដែលទ្រង់ចង់បាន។ យើងម្នាក់ៗត្រូវមានសេចក្តីក្លាហានក្នុងការឆ្លើយតបចំពោះការត្រាស់ហៅក្នុងជីវិតជាអ្នកបូជា។ ទី២ ត្រូវមានសេចក្តីក្លាហានឆ្លងកាត់ការលំបាកក្នុងការរៀនសូត្រច្រើនមុខជំនាញ ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសេចក្តីត្រូវការក្នុងការបំពេញការងារបម្រើប្រជាជននាពេលខាងមុខ។ យើងរំលេចនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ឱ្យបានពេញលេញ និងដោយចិត្តស្មោះចំពោះបងប្អូននៅជុំវិញខ្លួន និងទី៣ លោកអភិបាលបានរំលឹកអំពីសន្តយ៉ូហាន ម៉ារី វិយ៉ាណោ ដែលបានផ្សារភ្ជាប់ជីវិតជាមួយការអធិដ្ឋាន និងអភិបូជា ដែលជួយឱ្យជីវិតរបស់លោកមានសេចក្តីសង្ឃឹមជានិច្ច។

លោក ជឿន កាន់ ជានិស្សិតឆ្នាំ ទី១ ផ្នែកទស្សនវិជ្ជា នៅទេវវិទ្យាល័យ បានឱ្យដឹងថា លោកទទួលបានបទពិសោធន៍ជាច្រើន នាពេលកន្លងមក ដែលបានជួយឱ្យចំណេះដឹងផ្នែកផ្លូវវិញ្ញាណរបស់លោកមានការរីកចម្រើន និងទទួលបានបទពិសោធន៍ក្នុងការបំពេញកិច្ចការផ្សេងៗនៅតាមព្រះសហគមន៍ ក្រោមការចាត់ចែងរបស់នាយកទេវវិទ្យាល័យ ផងដែរ។

ដោយ៖ ឆាក លាំង

រូបភាពពី៖ ម៉េង ភីឡុង

ទេវវិទ្យាល័យនៃព្រះសហគមន៍កាតូលិក គឺជាកន្លែងបណ្តុះបណ្តាលយុវជនឱ្យក្លាយជាបូជាចារ្យកាតូលិក ដែលការសិក្សានៅទីនោះ មានដំណាក់កាលជាច្រើន និងរៀនយ៉ាងតិច៧ឆ្នាំ។ បច្ចុប្បន្នមាននិស្សិតសរុបចំនួន ១៦នាក់កំពុងស្នាក់នៅ និងសិក្សាដើម្បីក្លាយជាបូជាចារ្យនាពេលអនាគត។

គ្រីស្ទបរិស័ទ ឈ្វេងយល់ អំពីជីវិតសន្ត កាឡូ អាគូទីស និងសន្តប្រុងស៊ីស្ត អាស៊ីស៊ី

ក្រុមបងប្រុស នៃក្រុមគ្រួសារប្រុងស៊ីស្ត កម្ពុជា ដែលស្ថិតនៅព្រះសហគមន៍កាតូលិក សន្តយ៉ូសែប ទួលក្រសាំង ស្រុកស្អាង ខេត្តកណ្តាល ក្នុងភូមិភាគភ្នំពេញ បានរៀបចំកម្មវិធីខួប៨០០ឆ្នាំ កាលពីថ្ងៃទី១៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២៦២២ នៃការទទួលមរណភាពរបស់ សន្ត តហ្វង់ស៊ីស្ត អាស៊ីស៊ី។ នៅក្នុងកម្មវិធី ក៏មានការតាំងពិព័រណ៍ និងការធ្វើបទបង្ហាញអំពីជីវិតរបស់សន្ត កាឡូ អាគូទីស ដោយលោកបូជាចារ្យ អន់តូនី ថៃ រតនៈ (ប៊ុនលី) ផងដែរ។

លោកបូជាចារ្យ ប៊ុនលី បានធ្វើបទបង្ហាញអំពីខ្សែជីវិត និងសក្ខីកម្មអំពីសន្តប្រុងស៊ីស្ត អាស៊ីស៊ី និងសន្តកាឡូ អាគូទីស។ ទោះបីសន្តទាំងពីររស់នៅក្នុងសម័យខុសគ្នាក៏ដោយ ប៉ុន្តែលោកទាំងពីរមានចំណុចស្រដៀងគ្នាជាច្រើន។ លោកទាំងពីរកើតក្នុងគ្រួសារដែលមានជីវភាពធូរធារ ប៉ុន្តែពួកលោកបានជ្រើសរើសជីវិតសាមញ្ញ និងស្រឡាញ់អ្នកក្រីក្រ។

លោកបូជាចារ្យប៊ុនលី បានបញ្ជាក់ថា សន្តប្រុងស៊ីស្ត បានធ្វើដំណើរដោយថ្មើរជើង ដើម្បីនាំដំណឹងល្អទៅកាន់មនុស្សនៅសម័យរបស់លោក។ ចំណែកសន្តកាឡូ អាគូទីស បានប្រើប្រាស់មធ្យោបាយទំនើប ជាពិសេស កុំព្យូទ័រ និងអ៊ីនធឺណិត ដើម្បីនាំព្រះគ្រីស្ទដល់មនុស្សគ្រប់រូប និងជួយឱ្យមនុស្សជាច្រើនស្គាល់ និងបានស្រឡាញ់ព្រះកាយព្រះគ្រីស្ទកាន់តែច្រើន។

តាមរយៈការតាំងបង្ហាញរូបភាព និងបទបង្ហាញផ្សេងៗ ក្រុមគ្រីស្ទបរិស័ទ និងភ្ញៀវ ដែលបានចូលរួម អាចស្វែងយល់កាន់តែច្បាស់អំពីជីវិត និងសក្ខីភាពនៃសន្តកាឡូ អាគូទីស ដែលលោកមានសេចក្តីស្រឡាញ់យ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះព្រះកាយព្រះគ្រីស្ទ និងព្រមទាំងជីវិតរបស់សន្តប្រុងស៊ីស្ត អាស៊ីស៊ី ដែលលោកបានរស់នៅដោយភាពក្រីក្រ ភាពសាមញ្ញ និងសេចក្តីស្រឡាញ់ដ៏ខ្លាំងក្លាចំពោះអ្នកក្រីក្រ និងនាំដំណឹងល្អទៅកាន់មនុស្សជាច្រើននៅសម័យរបស់លោក។

ដោយ ៖ ម៉េង ភីឡុង

រូបភាពពី៖ ម៉េង ភីឡុង

អគ្គសញ្ញាណបថ្វាស នៅទីតាំង

ព្រះសហគមន៍កាតូលិក សន្តយ៉ូសែប (កែវសីមា)

កាល ពីថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២២ ព្រះសហគមន៍កាតូលិក សន្តយ៉ូសែប កែវសីមា នៅភូមិស្រែខ្នុម ឃុំស្រែខ្នុម ស្រុកកែវសីមា ខេត្តមណ្ឌលគីរី ក្នុងភូមិភាគ កំពង់ចាម មានរៀបចំអភិបូជាអគ្គសញ្ញាណបថ្វាស ឲ្យដល់បេក្ខជនចំនួន ៤៤នាក់ ក្រោមអធិបតីភាពលោកអភិបាល សិលា សួន ហង្សលី អភិបាលស្តីទីព្រះសហគមន៍ កាតូលិកភូមិភាគកំពង់ចាម រួមជាមួយលោកបូជាការ្យ យ៉ូហាន ម៉ារីយ៉ាណា ធាន បូរី ដែលលោកជាអ្នកទទួលខុសត្រូវព្រះសហគមន៍ដាក់ដំណើរ និងកែវសីមា។

រូបភាពពី៖ csc kampongcham

រូបភាពពី៖ សុង គឹម ហេង

ព្រះសហគមន៍កាតូលិក អ្នកកង្វាលដីសប្បុរស (រោងចក្រ)

លោក អភិបាលអូលីវ័យ ដ្ឋិតហស្ត អភិបាលព្រះសហគមន៍កាតូលិកភូមិភាគ ភ្នំពេញបានអញ្ជើញជាអធិបតីភាពក្នុងពិធីអភិបូជាអគ្គសញ្ញាណបថ្វាស ឲ្យដល់បេក្ខជន ចំនួន ២៨នាក់ នៅព្រះសហគមន៍កាតូលិក អ្នកកង្វាលដីសប្បុរស (រោងចក្រ) នៅឃុំដីឆ្នួង ស្រុកកៀន ស្វាយ ខេត្តកណ្តាល កាលពីថ្ងៃទី១៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០២២។

នា ព្រឹកថ្ងៃទី២០ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២២ នេះ លោកអភិបាលអូលីវ័យ ដ្ឋិតហស្ត អភិបាលព្រះសហគមន៍កាតូលិកភូមិភាគ ភ្នំពេញ បានអញ្ជើញជាអធិបតីភាពក្នុង ពិធីអភិបូជា នៅសហគមន៍កាតូលិកភូមិ សន្តីមារី នៅ សង្កាត់គោកឃ្លាំង ខណ្ឌសែនសុខ (ភ្នំពេញថ្មី) រាជធានី ភ្នំពេញ ព្រមទាំងបានប្រារព្ធពិធី អគ្គសញ្ញាណបថ្វាស ជូនដល់បេក្ខជន ចំនួន ៦រូប យ៉ាងមហោឱឡារិក និងពោរពេញដោយអំណរសប្បាយ ក្នុងព្រះអម្ចាស់យេស៊ូគ្រីស្ទ។

ព្រះសហគមន៍កាតូលិក សន្តីមារី (សហគមន៍ភូមិ)

ផ្សេងៗនៃព្រះសហគមន៍កាតូលិក

ព្រះសហគមន៍ព្រះនាងម៉ារីម៉ិនជំពាក់បាប (សំរោងជំ)

រូបភាពពី៖ សុង គឹម ហេង

នៅ ថ្ងៃទី៣០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៦ លោកអភិបាលអូលីវ័យ ជីតហស្ត អភិបាល ព្រះសហគមន៍កាតូលិកភូមិភាគភ្នំពេញ បានអញ្ជើញជាអធិបតីភាពក្នុងពិធីអភិបូជាអគ្គ សញ្ញាលាបថ្វាស ឲ្យដល់បេក្ខជនចំនួន ៣៦នាក់ ព្រមទាំងពិធីប្រោសទឹកព្រះពរលើអគារ សាលាមត្តេយ្យថ្មី នៅព្រះសហគមន៍ព្រះនាងម៉ារីម៉ិនជំពាក់បាប នៅសំរោងធំ ស្រុក កៀនស្វាយ ខេត្តកណ្តាល។

ព្រះសហគមន៍កាតូលិក ធម៌មេត្តាករុណាព្រះជាម្ចាស់ (ខ្នាចរមាស)

នៅ ថ្ងៃទី១៣ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៦ ព្រះសហគមន៍កាតូលិក ធម៌មេត្តាករុណា ព្រះជាម្ចាស់ ខ្នាចរមាស នៅឃុំខ្នាចរមាស ស្រុកបាត់ដំបង ខេត្តបាត់ដំបង មាន ប្រារព្ធពិធីអគ្គសញ្ញាលាបថ្វាសសម្រាប់គ្រីស្ទបរិស័ទក្នុងព្រះសហគមន៍ចំនួន ៩នាក់ ក្រោមអធិបតីបស់លោកអភិបាលអេនរីគ ហ្វីកាដេដូ អភិបាលព្រះសហគមន៍ កាតូ លិកភូមិភាគបាត់ដំបង។ ក្នុងពេលជាមួយគ្នា ព្រះសហគមន៍ក៏មានប្រារព្ធខួបកំណើត សម្រាប់លោកអភិបាលអេនរីគ ហ្វីកាដេដូ ព្រមទាំងមានការប្រទាន និងប្រសិទ្ធពរលើ តារាងកីឡា និងរោងដាក់កង់នៃព្រះសហគមន៍ផងដែរ។

រូបភាពពី៖ ព្រះសហគមន៍មេត្តាករុណាព្រះជាម្ចាស់ ខ្នាចរមាស

រូបភាពពី៖ សុង គឹម ហេង

សម្តេចប៉ាប ឡេអូ ទី១៤ រួមដំណើរជាមួយប្រធានាធិបតីបារាំង លោកអេម៉ាណូអែល ម៉ាក្រុង ក្នុងទស្សនកិច្ចផ្លូវរដ្ឋ នៅបារាំង

រូបភាពពី៖ អ៊ីនធឺណិត

សម្តេចប៉ាប ឡេអូ ទី១៤ (POPE LEO XIV) បានបញ្ចប់ដំណើរទស្សនកិច្ច ជាប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ព្រះអង្គនៅប្រទេសបារាំង

កាលពីថ្ងៃចន្ទ ទី២៨ ខែកញ្ញា សម្តេចប៉ាប ឡេអូ ទី១៤ បានបញ្ចប់ការទស្សនកិច្ចដ៏អស្ចារ្យ រយៈពេល ៤ថ្ងៃនៅប្រទេសបារាំង ដោយមានព្រះបន្ទូលមួយដែលមានលក្ខណៈនយោបាយ នៅទីក្រុងម៉េតហ្ស៍ (Metz) ភាគឦសាននៃទឹកដីបារាំង។ ក្នុងនោះ សម្តេចប៉ាបបានអំពាវនាវឲ្យមានសន្តិភាព និងការសន្ទនារវាងសាសនា ខណៈពេលនោះដែរ ព្រះអង្គបានអំពាវនាវឲ្យអឺរ៉ុបប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹង “ការកុហក និងការបោកបញ្ឆោត” ក្នុងទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ។ ប្រមុខកំពូលនៃព្រះសហគមន៍កាតូលិកក៏បានហោះចេញត្រឡប់ទៅកាន់បុរីវ៉ាទីកង់វិញ នៅចុងថ្ងៃដដែល។

តាម ការបញ្ជាក់របស់បុរីវ៉ាទីកង់ដែលយោងតាមការប៉ាន់ស្មានរបស់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន មានគ្រីស្ទបរិស័ទប្រហែល ៣៥០០០ នាក់ បានប្រមូលផ្តុំគ្នា នៅក្នុងព្រះវិហារកាតូលិក និងតំបន់ជិតខាងមជ្ឈមណ្ឌលទីក្រុងម៉េតហ្ស៍ នេះ។

ការចុះហត្ថលេខាលើ «ការអំពាវនាវទីក្រុងម៉េតហ្ស៍ (Metz) »

សម្តេចប៉ាបបានថ្លែងរួមគ្នាជាមួយតំណាងសាសនាដទៃទៀត ដោយយល់ឃើញថា សុទ្ធរកថា ឬការអធិប្បាយខាងផ្លូវសាសនា ត្រូវតែមានរបៀប «បន្ទាប់ កំហឹង និងអំពើអាក្រក់ក្នុងដួងចិត្ត» ហើយការលើកព្រះនាមព្រះជាម្ចាស់មកដើម្បី «ធ្វើជាហេតុផលស្របច្បាប់សម្រាប់អំពើហិង្សា ឬ

ឬការគាបសង្កត់» គឺមានន័យស្មើនឹងការ «ប្រមាថមើលងាយយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ»។

តំណាងនិកាយសាសនាផ្សេងៗគ្នានៅក្នុងប្រទេសបារាំង រួមមានគ្រីស្ទសាសនានិកាយកាតូលិក ប្រូតេស្តង់ និងអូតូដុកសាសនាឥស្លាម សាសនាយូដា និងព្រះពុទ្ធសាសនា ក៏បានចុះហត្ថលេខា ជាផ្លូវការលើ «សេចក្តីអំពាវនាវទីក្រុងម៉េតហ្ស៍ (Metz)» ដែលជាសេចក្តីប្រកាសរួមមួយអំពាវនាវឲ្យមានកិច្ចសន្ទនារវាងសាសនា និងសាសនា និងការបង្កើតសន្តិភាព។

ដំណើរទស្សនកិច្ច និងសារដ៏មហាខ្លាំងក្លា

ដោយទទួលបានការស្វាគមន៍យ៉ាងកក់ក្តៅ និងប្រកបដោយមនោសញ្ចេតនា យ៉ាងជ្រាលជ្រៅចាប់តាំងពីថ្ងៃសុក្រមក នៅទីក្រុងប៉ារីស និងបន្ទាប់មកនៅទីក្រុងលូដ៍ (Lourdes) សម្តេចប៉ាប ឡេអូ ទី១៤ (Pope Leo XIV) បានថ្លែងការអំពាវនាវជាច្រើនលើក ដើម្បីទាមទាររកសន្តិភាព ការ ពារសេចក្តីថ្លៃថ្នូរសម្រាប់ជនភៀសខ្លួន និងការគ្រប់គ្រងបញ្ហាសិប្បនិម្មិត (AI) ព្រមទាំងត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះការឈានចូលមកដល់នៃ «ពិភពលោកដ៏ល្អឥតខ្ចោះ ប៉ុន្តែត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយម៉ាស៊ីន»។

ក្នុងដំណើរទស្សនកិច្ចនេះ ក៏មានការអមដំណើរ ប្រកបដោយភាពស្និទ្ធស្នាលទល់មុខមហាជន តាមរយៈថយន្តសម្តេចប៉ាប

ពិធីអភិបូជាខ្នាតយក្ស និងកម្មវិធីអធិដ្ឋានពេលល្ងាច ជាមួយយុវជននៅពហុកីឡាដ្ឋានបារាំង (Stade de France)។ សម្តេចប៉ាបឡេអូទី១៤ មានទឹកមុខញញឹមស្រស់ និងរាក់ទាក់ និងបានទាក់ទាញមហាជនយ៉ាងកុះករនៅតាមដងផ្លូវដែលព្រះអង្គយាងឆ្លងកាត់ ដែលនេះជាសញ្ញាបង្ហាញអំពីប្រជាប្រិយភាពដ៏ខ្លាំងក្លានៃព្រះអង្គរយៈពេល១៦ខែ ក្រោយកាន់តំណែងជាប្រមុខនៃព្រះសហគមន៍កាតូលិក។

សម្តេចប៉ាប ឡេអូ ទី១៤ ក្នុងជំនួបជាមួយប្រធានាធិបតីបារាំងនៅវិមានអេលីសេ

រូបភាពពី៖ អ៊ីនធឺណិត

សម្តេចប៉ាប ឡេអូ ទី១៤ ពិធីអភិបូជានៅព្រះវិហារលូត្រី ជាមួយ ដី ប៉ារីស ប្រទេសបារាំង

យោងតាមទិន្នន័យផ្លូវការដែលបានផ្សព្វផ្សាយដោយបុរីវិទ្យា បានឲ្យដឹងមនុស្សជាង ១,៣លាននាក់ បានអញ្ជើញមកជួប ដើម្បីឃើញ និងសំណេះសំណាលជាមួយព្រះអង្គ ក្នុងអំឡុងពេល៣ថ្ងៃដំបូងនៃដំណើរពេញទស្សនកិច្ចនៅបារាំង ចាប់ពីថ្ងៃសុក្រ រហូតដល់ថ្ងៃអាទិត្យ។ ក្នុងដំណើរទស្សនកិច្ចថ្មីៗនេះ នៅបារាំងពីថ្ងៃទី២៥-២៨ ខែកញ្ញា សម្តេចប៉ាបឡេអូ ទី១៤ បានទៅកាន់ទីក្រុងសំខាន់ៗជាច្រើនរួមមាន រដ្ឋធានីប៉ារីស (Paris) ទីក្រុងឡូរ៉េដ (Lourdes) និងទីក្រុងម៉េតហ្ស៍ (Metz)។ ក្នុងនោះ ព្រះអង្គមានព្រះរាជសកម្មភាពសំខាន់ៗ ដូចជា ពិធីអភិបូជានៅព្រះវិហារ ណូត្រដាមនេដាវីស (Notre-Dame de Paris) និងពិធីជួបជុំយុវជននៅពហុកីឡាដ្ឋាន និងការជួបប្រជុំអន្តរសាសនា និងសន្តិសុខសន្តិភាពនៅទីក្រុងម៉េតហ្ស៍ជាដើម។ ដោយ ៖ ផាត សំរី

រូបភាពពី៖ អ៊ីនធឺណិត

ការបិទបញ្ចប់ទស្សនកិច្ចជាមួយនឹងពិធីអភិបូជាន ដែលធ្វើឡើងនៅវិហារ ត្រីស្ទ សាំង-អេត្យ៉ាន (Cathédrale Saint-Étienne) មុនពេលសម្តេចប៉ាប ឡេអូ ទី១៤ ចេញដំណើរត្រឡប់ទៅទីក្រុងរ៉ូម

ដំណើរទស្សនកិច្ចនៅបារាំង
របស់សម្តេចប៉ាបឡេអូ ទី១៤
ដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់ សម្តេចប៉ាប (Pope Leo XIV) ទៅកាន់ប្រទេសបារាំង កាលពីចុងខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០២២ នេះ គឺជា ដំណើរទស្សនកិច្ចផ្លូវរដ្ឋ (State Visit) លើកដំបូងក្នុងរយៈពេល ១៨ឆ្នាំ ចុងក្រោយនេះ បើគិតចាប់តាំងពីដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់សម្តេចប៉ាប ប៊ែណេឌិក ទី១៦ (Pope Benedict XVI) កាលពីខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០០៨ មក។

យុវជនបារាំងអបអរចំពោះសម្តេចប៉ាប ឡេអូ ទី១៤ នៅពហុកីឡាដ្ឋានបារាំង Stade de France

ប្រវត្តិសាស្ត្រទីក្រុង ម៉េតហ្ស៍ Metz

ទីក្រុងម៉េតហ្ស៍ មានប្រវត្តិសាស្ត្រចាប់តាំងពីសម័យរ៉ូមាំង ប្រហែលឆ្នាំ ៥២ មុន គ.ស.។ នៅពេលនោះ ទីក្រុងនេះ មានឈ្មោះថា ឌីវូឌុរ៉ូម ម៉េតហ្ស៍ (Divodurum Mediomatricorum)។ នេះជាមជ្ឈមណ្ឌលពាណិជ្ជកម្ម និងយោធាដ៏សំខាន់នៅតំបន់ហ្គោល (Gaul)។ ក្នុងសតវត្សរ៍ទី១៩ ទីក្រុងនេះត្រូវបានប្តូរម្ចាស់គ្រប់គ្រងជាបន្តបន្ទាប់រវាងអាឡឺម៉ង់ និងបារាំង។ បន្ទាប់ពីសង្គ្រាមបារាំង ព្រុស (Franco-Prussian) នៅឆ្នាំ១៨៧១ ទីក្រុងម៉េតហ្ស៍ ត្រូវបានបញ្ចូលក្នុងសហព័ន្ធអាឡឺម៉ង់រហូតដល់ឆ្នាំ១៩១៨។ បន្ទាប់មក វាត្រឡប់ទៅបារាំងវិញ ប៉ុន្តែត្រូវបានអាឡឺម៉ង់កាន់កាប់ម្តងទៀតក្នុងអំឡុងសង្គ្រាមលោកលើកទី២។

ទីក្រុងម៉េតហ្ស៍ គឺជាទីក្រុងយោធាសំខាន់ដែលមានការប្រយុទ្ធជំរុំរវាងកងទ័ពអាមេរិក និងអាឡឺម៉ង់នៅក្នុងឆ្នាំ១៩៤៤។ ការប្រយុទ្ធនេះត្រូវបានគេហៅថាសមរភូមិទីក្រុងម៉េតហ្ស៍ (Battle of Metz) ដែលបង្ហាញពីសារៈសំខាន់យុទ្ធសាស្ត្ររបស់ទីក្រុងនេះ។

សម្តេចប៉ាប ឡេអូ ទី១៤ ក្នុងដំណើរទស្សនកិច្ចនៅអង្គការយូនេស្កូ

អភិបូជាន នៅលើវាលស្មៅ ចំពោះមុខអ្នកជឿរាប់ពាន់នាក់ និងការចូលរួមក្នុងដង្ហែក្បួនកាន់ទៀន

រូបភាពពី៖ អ៊ីនធឺណិត

ដំណើរយាត្រារបស់សម្តេចប៉ាប ឡេអូ ទី១៤ ទៅកាន់ទៅកាន់ទីសក្ការបូជានៅទីក្រុងឡូរ៉េដ និង ការអធិស្ឋាននៅក្នុងភ្នំម៉ាសាប៊ីយេល

ធីវ៉ែត (TVET) ផ្តល់ជំនាញល្បឿន តាមកេរ្តិ៍ប្រាក់ចំណូល

យុវវ័យហាក់បន្តមើលស្រាល ឬមិនសូវឲ្យតម្លៃ ឡើយនៅលើជំនាញ និងការបណ្តុះបណ្តាល បច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ ដែលគេហៅថា ធីវ៉ែត (TVET - Technical and Vocational Education and Training) នៅខណៈ ដែលអ្នកជំនាញ និងរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបាន កំពុងតែលើក ទឹកចិត្តឲ្យយុវជនយុវនារីយកចិត្ត ទុកដាក់លើការទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាល ផ្នែកជំនាញបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈនេះ ។

ហាក់ ដូចជាប្រញាប់ប្រញាល យុវជនម្នាក់ ដែល ទើបតែប្រឡងជាប់សញ្ញាបត្រទុតិយភូមិ កាលពីថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២២ថ្មីៗ បានដើរម្តងយកពាក្យប្រឡង ទៅដាក់ចុះឈ្មោះនៅសកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ។ យុវជនដែលអះអាងប្រាប់ថា គាត់មានឈ្មោះណាក៏ បាន ឲ្យដឹងថា គាត់បាននិទ្ទេសបី (B) ហើយជាមួយនឹងនិទ្ទេស នេះ ប្រសិនបើគាត់ដាក់ពាក្យរៀននៅវិទ្យាស្ថានបច្ចេកវិទ្យា មួយចំនួន គាត់អាចទទួលបានអាហារូបករណ៍ ដោយមិន បាច់ប្រឡងទេ ប៉ុន្តែគាត់មិនចង់រៀនបច្ចេកទេសឡើយ។

ដោយឡែក យុវជនម្នាក់ទៀត ដែលកំពុងតែដើរដាក់ ពាក្យប្រឡងតាមសកលវិទ្យាល័យ និងវិទ្យាស្ថានអប់រំថ្នាក់ ឧត្តមសិក្សាដែរនោះ បាននិយាយថា ធីវ៉ែត (TVET) គឺជា ជំរើសចុងក្រោយ។ យុវជនរូបនោះ បាននិយាយថា ឥឡូវ នេះ គាត់បានកំពុងតែដើរដាក់ពាក្យប្រឡងយកអាហារូប- ករណ៍ ឬប្រឡងយកកៅអីចូលរៀនសិន។ តាមការអះអាង របស់យុវជនដែលទើបតែប្រឡងជាប់សញ្ញាបត្រទុតិយភូមិ ម្នាក់នេះ បានឲ្យដឹងថា សកលវិទ្យាល័យ និងវិទ្យាស្ថាន ល្អៗនៅពេលនេះ ភាគច្រើន គឺសុទ្ធតែត្រូវការប្រឡងចូល ទោះបីជាបាននិទ្ទេសអេ (A) ក៏ដោយ។ យុវជនរូបនោះ បានអះអាងថា ៖ “ដូចវិទ្យាស្ថានភាសាបរទេសអី ត្រូវ ប្រឡងសិន បានពិន្ទុខ្ពស់ បានបានទទួលអាហារូបករណ៍ និងបន្ទាប់មកបានកៅអីបង់លុយ”។ នេះជាការអះអាង របស់យុវជនរូបនោះ ខណៈដែលវិទ្យាស្ថានមួយចំនួន គឺ មិនបានរៀបចំប្រឡងជ្រើសរើសនិស្សិត ឲ្យចូលរួមឡើយ។ អ្វីដែលគេរើសគឺ គេកំណត់អាហារូបករណ៍តាម

រូបភាពពី៖ ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ

កម្រិតអេ (A) ដល់ស៊ី (C) ហើយឌី (D) ដល់អ៊ី (E) និងត្រូវ រៀនបង់លុយ បើយុវសិស្សចាប់អារម្មណ៍។

នេះគឺជាចំណង់ចំណូលចិត្ត ឬជាការយល់ឃើញ របស់យុវវ័យខ្លះ ខណៈដែលអ្នកជំនាញបានជំរុញ និង កំពុងតែលើកទឹកចិត្ត ឲ្យយុវវ័យចាប់អារម្មណ៍នឹងមុខ ជំនាញបច្ចេកទេស ។

លោកហេង សួរ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការងារ និងបណ្តុះ បណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ បានថ្លែងនៅក្នុងកម្មវិធីសំណេះសំណាល ជាមួយសិស្សានុសិស្ស ដែលបានប្រឡងមធ្យមសិក្សា ទុតិយភូមិជាប់កាលពីពេលថ្មីៗនេះថា យុវវ័យមិនអាច មើលរំលងជំនាញធីវ៉ែត (TVET) នេះ បានឡើយ។ លោក បានលើកឡើងថា សិស្សដែលបន្តការសិក្សានៅកម្រិត ឧត្តមសិក្សាក្តី ឬជ្រើសរើសយកវិចី ធីវ៉ែត (TVET) ក្តី ត្រូវ ចេះឈ្វេងយល់ពីការងារ មុខរបរ អាជីព ដើម្បីតម្រង់ទិស ការសិក្សារបស់ខ្លួនឱ្យស្របទៅនឹងតម្រូវការទីផ្សារការងារ ដែលអាចមានការប្រែប្រួលក្នុងរយៈពេល ៤ឆ្នាំ ទៅមុខ ទៀត។ លោកបានបន្តថា ចប់បាក់ឌុបថ្ងៃនេះ ត្រូវសួរ ខ្លួនឯងថា ៤ឆ្នាំទៀត ការងារដែលខ្លួនឃើញនេះ វាត្រូវនឹង ការងារ ៤ឆ្នាំទៀតនោះទេ។ ឥឡូវនេះនៅភ្នំពេញ បើរៀន នៅសាលា ធីវ៉ែត(TVET) មានការងារបច្ចេកទេសខ្លះ អាចឲ្យគេការងារធ្វើបាន បានបទពិសោធន៍ ហើយ បានលុយខ្លះនៅពេលសម្រាកវិសមកាលត្រឹមឆ្នាំទី១ តាមរយៈការងារក្រៅម៉ោង ដែលអាច ជួយដោះស្រាយ ជីវភាពបានខ្លះ និងបានបំណិនទំនំនៅក្នុងខ្លួនថែមទៀត។

ដោយឡែកសម្តេចធិបតីហ៊ុន ម៉ាណែត នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃ កម្ពុជា បានថ្លែងថា ការអប់រំ ធីវ៉ែត (TVET) សំខាន់ ហើយ សង្គមមិនគួរមើលស្រាល ឬយល់ច្រឡំថា ធីវ៉ែត (TVET) ជាការសិក្សាកម្រិតទាបជាងការអប់រំទូទៅនោះឡើយ។

“ ដូចវិទ្យាស្ថានភាសាបរទេសអី ត្រូវប្រឡងសិន បានពិន្ទុខ្ពស់ បានបានទទួលអាហារូបករណ៍ និងបន្ទាប់មកបាន កៅអីបង់លុយ”

ការអះអាងរបស់យុវជន

យុវជនណាក៏ បានអះអាងថា៖
“ជាមួយនឹងនិទ្ទេសនេះ បើខ្ញុំចុះឈ្មោះចូលរៀនវិទ្យាស្ថានខ្លះ ខ្ញុំអាចទទួលអាហារូបករណ៍ រៀនដោយមិនអស់ថ្លៃទេ ប៉ុន្តែខ្ញុំមិនចង់រៀនបច្ចេកទេស។ ខ្ញុំចង់រៀនពេទ្យ ឬនៅសកលវិទ្យាល័យ”។

រូបភាពពី៖ ក្រសួងការងារ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ

រូបភាពពី៖ អ៊ិនធឺណិត

សម្តេចធិបតីបានលើកឡើងថា វៀន ធីវ៉ែត (TVET) អត់ស្មុគស្មាញ វៀនឆាប់ចប់ ទទួលបានជំនាញលឿន ហើយអាចរកការងារបានស្រួល។ សម្តេចធិបតីបានបន្តថា វៀនធីវ៉ែត (TVET) នេះ វៀនចប់ទៅ មានជំនាញខ្លះ មានតម្លៃស្មើនឹងវៀននៅឧត្តមសិក្សាដូចគ្នា។

វិទ្យាស្ថានអគ្គិសនី និងការងារ រូបភាពពី៖ អ៊ិនធឺណិត

តាមប្រសាសន៍របស់សម្តេចធិបតីហ៊ុន ម៉ាណែត បានឲ្យដឹងថា ក្នុងចំណោមយុវជន និងប្រជាពលរដ្ឋមួយចំនួន ពួកគាត់នៅតែមានការយល់ឃើញថា ការសិក្សា ធីវ៉ែត (TVET) មានតម្លៃទាបមិនមានតម្លៃស្មើនឹងការសិក្សាថ្នាក់ឧត្តមសិក្សា ហើយសម្តេចធិបតីបានលើកទឹកចិត្តឲ្យយុវជន ឲ្យផ្លាស់ប្តូរផ្នត់គំនិតនេះ ដោយចាត់ទុក ការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលធីវ៉ែត (TVET) ជាការសិក្សាដែលមានតម្លៃ និងកិត្តិយស ដូចវិស័យសិក្សាដទៃទៀត ព្រោះវាគឺជាជំនាញវិជ្ជាជីវៈ ជាមូលដ្ឋានដ៏សំខាន់សម្រាប់ការងារ ការបង្កើនប្រាក់ចំណូល និងការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិផងដែរ។ មកដល់ពេលនេះ ធីវ៉ែត (TVET) ត្រូវបានគេដឹងថាបាន

កំពុង ដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការអភិវឌ្ឍមូលធនមនុស្ស ដោយផ្តល់ឲ្យអ្នកសិក្សានូវចំណេះដឹង ជំនាញបច្ចេកទេស សមត្ថភាព និងឥរិយាបថការងារចាំបាច់ ដើម្បីក្លាយជាកម្លាំងពលកម្មជំនាញ និងអ្នកបច្ចេកទេសដែលឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការទីផ្សារការងារ។ លោកហេង សួរបានលើកឡើងថា កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ ធីវ៉ែត (TVET) ចំនួន ១,៥លាននាក់ ដែលរដ្ឋាភិបាលបានដាក់នៅដើមអាណត្តិទី៧កន្លងមកនេះ គឺជាឱកាសសម្រាប់យុវវ័យ។ លោកបានលើកឡើងដែរថា អ្នកប្រឡងមិនជាប់ ឬបោះបង់ការសិក្សា ហើយអ្នកប្រឡងជាប់តែចង់បានការងារធ្វើលឿន អាចចុះឈ្មោះចូលរួមវៀន ធីវ៉ែត (TVET) នេះបាន។ លោកបានបន្តទៀតថា ទោះបីកន្លងមក យុវវ័យមិនបានវៀនចប់ចុងចប់ដើម ក៏ប៉ុន្តែតាមរយៈកម្មវិធី TVET យុវវ័យអាចទទួលបាន វិញ្ញាបនបត្រតាមកម្រិត ហើយបើគាត់ប្រឹងប្រែងបន្ត គាត់នឹងទទួលបានឱកាសរហូត

ដល់ទទួលបានសញ្ញាបត្រ សមមូលនឹងសញ្ញាបត្រមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ ហើយនិងអាចបន្តទៅវៀនមហាវិទ្យាល័យ ឬវៀនយកសញ្ញាបត្របច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់ ឬថ្នាក់កម្រិតបញ្ញាបត្រផ្នែកបច្ចេកទេស ឬឯកទេសក៏បានដែរ។

យុវវ័យដែលបានចុះឈ្មោះ ធីវ៉ែត (TVET)
គិតចាប់ពីឆ្នាំ២០២២ ដល់ខែឧសភា ឆ្នាំ២០២៦ យុវវ័យដែលបានចុះឈ្មោះចូលវៀន ធីវ៉ែត (TVET) មានប្រមាណ ២៧០០០០នាក់ ក្នុងនោះការទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលនៅក្រោមក្រសួងការងារ មាន ២៣០០០០ នាក់ និងនៅក្រោមមូលនិធិអភិវឌ្ឍន៍ជំនាញ មានប្រមាណ ៤០០០០នាក់។

ដោយ ៖ ខាន់ សុភីរម្យ

រូបភាពពី៖ អ៊ិនធឺណិត

សាលាវិទ្យាល័យចម្រើនវិជ្ជា ព្រៃវែង ឆ្នាំនេះ ទទួលបានជោគជ័យ សិស្សប្រឡង ជាប់ សញ្ញាបត្រទុតិយភូមិ ១០០%

លទ្ធផលសិស្ស វិទ្យាល័យចម្រើនវិជ្ជាព្រៃវែងទទួលបាននិទ្ទេស (A)

សម្រាប់សម័យប្រឡងថ្ងៃទី១០ ខែសីហា ឆ្នាំ២០២៦ សិស្សវិទ្យាល័យចម្រើន
វិជ្ជា ក្នុងចំណោមបេក្ខភាពទាំងអស់ដែលបានចូលរួមប្រឡង ចំនួន៤៣នាក់
គឺបានទទួលលទ្ធផលជាប់ទាំងអស់គ្នា។

នេះគឺជាលទ្ធផលដ៏ល្អប្រសើរម្តងទៀតសម្រាប់សិស្សានុសិស្សនៅវិទ្យាល័យចម្រើនវិជ្ជា ដែលមានដែលមានទីតាំងនៅសង្កាត់បារាយណ៍ ក្រុងព្រៃវែង ខេត្តព្រៃវែង និងស្ថិតនៅក្រោមការគាំទ្រ ពីព្រះសហគមន៍កាតូលិកកម្ពុជា ដោយពួកគេបានប្រឡងជាប់ទាំងអស់គ្នា។

បើតាមប្រសាសន៍របស់លោកចនថេន នាយកសាលាវិទ្យាល័យចម្រើនវិជ្ជាព្រៃវែង បានឲ្យដឹងថា ភាពជោគជ័យនេះដោយមោទនភាពនេះ ក៏មិនមែនកើតឡើងដោយចៃដន្យដែរ ក្នុងនោះ រួមផ្សំឡើងពីកត្តាជាច្រើន ៖

ទី១ កត្តា ប្រទេសជាតិ រដ្ឋាភិបាល កម្ពុជាបានផ្តល់បរិយាកាសសុវត្ថិភាព និង អំណោយផលដល់ដំណើរការ សាលារៀន ដោយមានគោលនយោបាយល្អ មានការបើកចំហ និងគាំទ្រដល់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សង្គមស៊ីវិល ដើម្បីលើកស្ទួយវិស័យអប់រំ។

ទី២ កត្តាគណៈគ្រប់គ្រងសាលារៀន៖ ការដឹកនាំសាលារៀន គឺត្រូវធ្វើឡើងយ៉ាង

ម៉តចត់ មានការយកចិត្តទុកដាក់ផ្តល់ចំណេះដឹង និងគោរពពេលវេលាវិន័យព្រមទាំងការអប់រំ ផ្ដោតលើផ្នែកសីលធម៌ និងវិន័យដល់សិស្ស ដែលជាកត្តាប្រៀបធៀប។ ការវាយតម្លៃសមត្ថភាពសិស្ស គឺតាមរយៈប្រឡងការប្រចាំខែ ឬប្រឡងឆមាស គឺមិនផ្ដោតទៅលើចំណាត់ថ្នាក់ទេ ប៉ុន្តែត្រូវផ្ដោតលើនិទ្ទេស។

ទី៣ កត្តាគ្រូបង្រៀន៖ គ្រូបង្រៀនរបស់វិទ្យាល័យចម្រើនវិជ្ជា សុទ្ធតែមានមានគុណវុឌ្ឍិ និងក្រមសីលធម៌ល្អ។ ពួកគាត់សុទ្ធតែមានកម្រិតបរិញ្ញាបត្រ និងមានការបណ្តុះបណ្តាលគរុកោសល្យ មានសីលធម៌ល្អ ព្រមទាំងមានវិន័យការងារល្អផង។ លោកគ្រូអ្នកគ្រូមាន ទឹកចិត្តស្រឡាញ់សិស្ស និងជួយសិស្សអស់ពីបេះដូង។

ទី៤ កត្តាអាណាព្យាបាល៖ មាតាបិតាមានទំនាក់ទំនងល្អ ជាមួយសាលាដើម្បីជំរុញការសិក្សារបស់កូនៗពួកគាត់ឲ្យបានប្រសើរ។

កត្តាទី៥ គឺជាកត្តាសិស្សផ្ទាល់។ ពួកគេ

មានក្តីសង្ឃឹម និងទំនុកចិត្តតាំងពីថ្ងៃចូលរៀនដំបូងនៅសាលា ដោយសារពួកគាត់មានជំនឿចិត្តថា នឹងទទួលបានការអប់រំល្អ និងការអភិវឌ្ឍខ្លួនប្រកបដោយគុណភាព។ ដូច្នេះសិស្សមានការតស៊ូសង្រួមជម្នះការលំបាក។ ក្រៅពីកត្តាខាងលើ បរិស្ថានសាលាវិទ្យាល័យចម្រើនវិជ្ជាព្រៃវែង ក៏ជួយទាក់ទាញ និងស្រូបទាញអ្នកម្នាស់សិស្សឲ្យរៀន។ សាលា មានស្ថានដើមឈើ សួនច្បារ និងបែកតងស្រស់ស្អាត ផ្តល់នូវបរិយាកាសស្រស់ស្រាយ។

ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងសម្ភារៈឧបទ្វេសក៏ជាចំណុចមួយទៀតដែលមានសារៈសំខាន់ដែរ ដែលសាលាមានគ្រប់គ្រាន់ចាំបាច់ និងទំនើប ដូចជា ប្រព័ន្ធស្អាតដី (Smart TV) ព្រមទាំងមានបន្ទប់ពិសោធន៍បណ្តា-ល័យ បន្ទប់កុំព្យូទ័រ និងកុំព្យូទ័រសម្រាប់ប្រើប្រាស់។

លោកចន ថេន នាយកសាលាវិទ្យាល័យចម្រើនវិជ្ជាព្រៃវែង បានប្រាប់ឲ្យដឹងថា សាលាវិទ្យាល័យ មានមហិច្ឆតាក្នុងការពង្រីក និងអភិវឌ្ឍគុណភាពអប់រំឲ្យកាន់តែ

ប្រសើរឡើង។ សិស្សត្រូវតែ ត្រៀមខ្លួនរួចជាស្រេចសម្រាប់ការប្រឡងជាប់ បានទទួលនិទ្ទេសល្អ អេ ប៊ី ស៊ី (A, B, C) កាន់តែច្រើន និងអាចបន្តការសិក្សាទៅថ្នាក់ខ្ពស់ទៀត។

ជាចុងក្រោយ លោកនាយក ចន ថេន បាននិយាយថា លោកសូមថ្លែងអំណរគុណដល់ព្រះសហគមន៍កាតូលិក ដែលមានលោក បូជាចារ្យជាប្រធានព្រះសហគមន៍កាតូលិកព្រៃវែង គ្រប់ជំនាន់ ដែលស្វែងរកជំនួយពីសប្បុរសជន និងបានឧបត្ថម្ភធនធានសម្រាប់ដំណើរការសាលារៀន ទាំងវិស័យរដ្ឋបាល ទាំងការបង្រៀន និងរៀន និងការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាលារៀន។

លោកចន ថេន
នាយកសាលាវិទ្យាល័យចម្រើនវិជ្ជាព្រៃវែង

“សាលាវិទ្យាល័យ មានមហិច្ឆតាក្នុងការពង្រីក និងអភិវឌ្ឍគុណភាពអប់រំឲ្យកាន់តែប្រសើរឡើង។ សិស្សត្រូវតែ ត្រៀមខ្លួនរួចជាស្រេចសម្រាប់ការប្រឡងជាប់ បានទទួលនិទ្ទេសល្អ”

រូបភាពទី២ វិទ្យាល័យចម្រើនវិជ្ជាព្រៃវែង

លទ្ធផលនិទ្ទេសដែលទទួលបានសម្រាប់វិទ្យាល័យចម្រើនវិជ្ជាព្រៃវែង

និទ្ទេសអ (A) មាន ៧នាក់ ត្រូវជា ១៦,២៨%

និទ្ទេសប៊ី (B) មាន ១៥នាក់ ត្រូវជា ៣៤,៨៨%

និទ្ទេសស៊ី (C) មាន ១៤នាក់ ត្រូវជា ៣២,៥៦%

និទ្ទេសឌី (D) មាន ៦នាក់ ត្រូវជា ១៣,៩៥%

និទ្ទេសអ៊ី (E) មាន ១នាក់ ត្រូវជា ២,៣៣%

សិស្សចូលរួមប្រឡងសរុបចំនួន ៤៣នាក់ មានស្រី ២៦នាក់ លទ្ធផលគឺជាប់ ១០០%

សាលាវិទ្យាល័យចម្រើនវិជ្ជាព្រៃវែង

ដោយ ៖ ផាត សំភី

ពិធីអបអរសាទរខួប ២៥ ឆ្នាំ នៃបេសកកម្មសហគមន៍សាសនទូតកូរ៉េ (KMS) នៅកម្ពុជា

កាលពីថ្ងៃទី១៩ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៦ កន្លងទៅនេះ នៅក្នុងបរិវេណព្រះវិហារសន្តយ៉ូសែប (ផ្សារតូច) នៅរាជធានីភ្នំពេញ មានការរៀបចំពិធីអភិបូជាយ៉ាងមហោឱឡារិក ដើម្បីអបអរព្រះគុណព្រះជាម្ចាស់ និងធ្វើខួប ២៥ ឆ្នាំ (២០០១-២០២៦) នៃបេសកកម្មរបស់សហគមន៍សាសនទូតកូរ៉េ (KMS) នៅប្រទេសកម្ពុជា។

ក៏ម្យ៉ាងនេះបានប្រព្រឹត្តទៅក្រោមអធិបតីភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់លោកអភិបាលអូលីវ័យ ជឺតហស្ត អភិបាលព្រះសហគមន៍កាតូលិកភូមិភាគភ្នំពេញ ព្រមទាំងមានការអញ្ជើញចូលរួមជាតិក្តីយសពីសំណាក់ លោកអភិបាលសិលា សួន ហង្សលី លោកឪពុក បូណាវ៉ង់ទូរ៉ា ចុងប្រធានសហគមន៍សាសនទូតកូរ៉េ ដែលបានអញ្ជើញមកពីប្រទេសកូរ៉េផ្ទាល់ ព្រមទាំងលោកបូជាចារ្យ បព្វជិតបព្វជិតានិងបងប្អូនគ្រីស្ទបរិស័ទ មកពីបណ្តាព្រះសហគមន៍នានាយ៉ាងច្រើនកុះករ។

នៅក្នុងពិធីនេះក៏មានការដង្ហែ «ធាតុវិសុទ្ធ» របស់លោកសន្ត អង់ដ្រេ គីម និងសាសនទូត MEP ដូចជាលោកអភិបាល អាំងប៊ែរ (Imbert) និងលោកឪពុក ចាស្តង់ (Chastan) ដែលបានបូជាជីវិតនៅលើទឹកដីកូរ៉េផងដែរ។ ថ្លែងក្នុងសូន្យរកថាអបអរសាទរ លោកឪពុក បូណាវ៉ង់ទូរ៉ា ចុង ប្រធានសហគមន៍សាសនទូតកូរ៉េ បានសម្តែងនូវអំណរព្រះគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅចំពោះព្រះជាម្ចាស់ ព្រមទាំងលោកអភិបាលទាំងពីរអង្គ បូជាចារ្យ និងគ្រីស្ទបរិស័ទកម្ពុជា។ លោកឪពុកបានរំលឹកថា នៅឆ្នាំ២០០១ តាមការ

អញ្ជើញរបស់លោកអភិបាល អង់តូនី សហគមន៍សាសនទូតកូរ៉េបានបញ្ជូនបូជាចារ្យដំបូង ចំនួន ២រូប មកកាន់ភូមិភាគកំពង់ចាម។ រយៈពេល ២៥ ឆ្នាំកន្លងមក នេះគឺជាមាត់មួយ ដែលមានឆ្លងកាត់ការលំបាកជាច្រើន ប៉ុន្តែដោយសារព្រះគុណ និងការដឹកនាំរបស់ព្រះជាម្ចាស់ ទើបសហគមន៍អាចរួមដំណើរជាមួយព្រះសហគមន៍កម្ពុជា យ៉ាងរឹងមាំរហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន។

ចំណែកលោកអភិបាលភូមិភាគភ្នំពេញ អូលីវ័យ ជឺតហស្ត ក៏បានរំលឹកពីប្រវត្តិសាស្ត្រដ៏អស្ចារ្យនៃព្រះសហគមន៍កូរ៉េ ដែលកើតឡើងដំបូងដោយសារគ្រីស្ទបរិស័ទធម្មតាបាននាំយកព្រះគម្ពីរពីប្រទេសចិន មកផ្សព្វផ្សាយដោយគ្មានវត្តមានបូជាចារ្យនោះឡើយ រហូតដល់ត្រូវការជំនួយពីក្រុមសាសនទូត MEP។ ទោះបីឆ្លងកាត់ការបៀតបៀន និងការកាប់សម្លាប់រាប់ម៉ឺននាក់នៅសតវត្សរ៍ទី១៧-១៨ យ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏គ្រីស្ទបរិស័ទកូរ៉េនៅតែប្រកាន់ខ្ជាប់នូវជំនឿយ៉ាងមុតមាំ។ លោកអភិបាលអូលីវ័យបានសង្កត់ធ្ងន់ថា គំរូដ៏អង់អាចនេះបានក្លាយជាគំរូដ៏ល្អ និងជាគ្រាប់ពូជដ៏ពិសិដ្ឋ ជំរុញឱ្យព្រះសហគមន៍កាតូលិកកម្ពុជាធ្វើការស្រាវជ្រាវ និងចងក្រងឯកសារស្តីពីមរណសាក្សីនៅកម្ពុជាបញ្ជូនទៅកាន់បុរីវិទ្យាទីកន្លែងកាលពីពេលថ្មីៗនេះ។

ចំពោះបេសកកម្មសព្វថ្ងៃ លោកអភិបាល អូលីវ័យបានរំលឹកថា ការធ្វើជាមរណសាក្សីក្នុងសម័យបច្ចុប្បន្នមិនមែនជាការបង្ហូរឈាមទៀតឡើយ ប៉ុន្តែជាការលះបង់ប្រចាំថ្ងៃ ដូចព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះយេស៊ូថា «ត្រូវលះបង់ខ្លួនឯងចោល ហើយលើឈើឆ្កាងរាល់ថ្ងៃ»។ ការលះបង់នោះគឺការចាកចេញពីស្រុកកំណើត មកសម្របខ្លួន រៀនភាសាខ្មែរ យល់ដឹងពីទំនៀមទម្លាប់ ប្រពៃណី

និងពុទ្ធសាសនា ដើម្បីរស់ជាមួយប្រជាជនសាមញ្ញតាមភូមិស្រុក។

ក្នុងឱកាសនោះផងដែរ លោកបូជាចារ្យយ៉ូហាន ជាបូជាចារ្យដែលបានមកដល់ប្រទេសកម្ពុជាដំបូង ក្នុងឆ្នាំ២០០១ បានចែករំលែកនូវអនុស្សាវរីយ៍កាលពីលោកមកដល់ប្រទេសកម្ពុជាដំបូង ក្រោយពីរៀនភាសាខ្មែរ អស់រយៈពេលមួយឆ្នាំ លោកឪពុកបានប្តូរទៅជួយការងារនៅក្រុងកំពង់ចាម និងបន្តដំណើរទៅកាន់ព្រះសហគមន៍ស្ទឹងត្រែង។ បរិយាកាសជនបទដ៏ស្ងប់ស្ងាត់នៅស្ទឹងត្រែងកាលណោះ បានធ្វើឱ្យលោកមានអារម្មណ៍ដូចជិះម៉ាស៊ីនពេលវេលាត្រឡប់ទៅកាន់កុមារភាព ក្នុងទសវត្សរ៍ឆ្នាំ១៩៦០ នៅជាយក្រុងសេអ៊ូល ដែលផ្តល់នូវភាពកក់ក្តៅ និងជិតស្និទ្ធ បើទោះបីកាលនោះគ្រីស្ទបរិស័ទចូលរួមអភិបូជាមានត្រឹមតែពី ១០ នាក់ ទៅ ៣០ នាក់ក្តី។

សហគមន៍សាសនទូតកូរ៉េ (KMS) ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅឆ្នាំ ១៩៧៥ ដោយក្រុមលោកអភិបាលកាតូលិកនៅប្រទេសកូរ៉េ។ បច្ចុប្បន្ន សហគមន៍មានបូជាចារ្យសរុបប្រមាណ ៨០ អង្គ កំពុងបំពេញបេសកកម្មនៅ ៩ប្រទេសនៅលើពិភពលោក។

សហគមន៍សាសនទូតកូរ៉េ (KMS)

នៅប្រទេសកម្ពុជា គិតត្រឹមឆ្នាំ ២០២៦ នេះ សហគមន៍សាសនទូតកូរ៉េ (KMS) មានបូជាចារ្យចំនួន ១០ រូប និងសាសនទូតគ្រីស្ទបរិស័ទចំនួន ២នាក់ កំពុងបម្រើការយ៉ាងសកម្មនៅក្នុងភូមិភាគភ្នំពេញ និងភូមិភាគកំពង់ចាម។ ក្រៅពីកិច្ចការ ក្នុងព្រះសហគមន៍ ក្រុមគ្រួសារសាសនទូតកូរ៉េក៏បានបង្កើត «អង្គការកូមីស្យូ» (KOMISO) ដែលបាន និងកំពុងដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការជួយសង្គ្រោះ និងលើកកម្ពស់ជីវភាពប្រជាជនកម្ពុជាភ្នំពេញតាមរយៈការផ្តល់ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈដល់យុវជន និងការផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពដល់សហគមន៍។

ដោយ៖ លី សុវណ្ណា

រូបភាពពី៖ សុង គីម ហេង

ដំណើរបូជនីយចរណ៍ របស់សាលាអប់រំជំនឿ សន្តយ៉ូស៊ីន ទៅព្រះសហគមន៍ម៉ាឡេស៊ី

និស្សិត និងសាស្ត្រាចារ្យនៃសាលាអប់រំជំនឿ សន្ត យ៉ូស៊ីន មានឱកាសធ្វើបូជនីយចរណ៍ ក្រោមការដឹកនាំរបស់លោកអូលីវ័យ ជីតហស្ថ អភិបាលភូមិភាគភ្នំពេញ ក្នុងគោលបំណងឈ្វេងយល់អំពីព្រះសហគមន៍ម៉ាឡេស៊ី លើមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃជំនឿ សុខដុមរមនីយកម្ម និងការរួមរស់ជាមួយគ្នាក្នុងសន្តិភាព។

រូបភាពព័រ សុង គឹម ហេង

និស្សិត និងសាស្ត្រាចារ្យនៃសាលាអប់រំជំនឿ សន្តយ៉ូស៊ីន ប្រមាណ ៥០រូប ដឹកនាំដោយលោកអភិបាលភូមិភាគភ្នំពេញ លោកអូលីវ័យ ជីតហស្ថ បានអញ្ជើញធ្វើបូជនីយចរណ៍ នៅព្រះសហគមន៍អគ្គភូមិភាគ កូឡាឡាំពួរ និងភូមិភាគប៉េណាំង នៃប្រទេសម៉ាឡេស៊ី កាលពីថ្ងៃទី២៤ ដល់ថ្ងៃទី ២៧ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០២៦។

ដំណើរទស្សនកិច្ចនៃជំនឿនេះ បានផ្តល់ឱកាសឱ្យអ្នកចូលរួមទាំងអស់ឈ្វេងយល់ឲ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅ អំពីមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃជំនឿ សុខដុមរមនីយកម្ម និងការរួមរស់ជាមួយគ្នាក្នុងសន្តិភាព ព្រមទាំងបំផុសទឹកចិត្តឱ្យក្លាយជា គ្រីស្ទូទូតជីវិតក្នុងការប្រកាសដំណឹងល្អ។

ក្នុងថ្ងៃដំបូង ថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា នៅរដ្ឋធានីកូឡាឡាំពួរ គណៈប្រតិភូទាំងអស់បានអញ្ជើញធ្វើទស្សនកិច្ចនៅវិហារឥស្លាមជាតិម៉ាឡេស៊ី (National Mosque of Malaysia) ដើម្បីឈ្វេងយល់អំពីស្ថាបត្យកម្មដ៏ល្អវិសេសវិសាល ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីវប្បធម៌ឥស្លាម និងភាពសម្បូរបែបនៃទិដ្ឋភាពនៃទីក្រុងកូឡាឡាំពួរ។

ថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ពេញមួយថ្ងៃ បូជនីយសក៍ ទាំងអស់បានធ្វើដំណើរទៅអាសនៈវិហារសន្តយ៉ូស៊ីន ដោយទទួលបានការស្វាគមន៍យ៉ាងកក់ក្តៅពីគណៈកម្មការភូមិភាគទទួលបន្ទុកការអភិវឌ្ឍនុស្សព្រមទាំងបានឈ្វេងយល់អំពីមូលដ្ឋានគ្រឹះនៃជំនឿកាតូលិក និងការកសាងសុខដុមរមនីយកម្មអន្តរសាសនានៅម៉ាឡេស៊ី។

កម្មវិធីបានបន្តដោយការសូត្រព្រះមាលាការតាំងព្រះកាយនិងការចូលរួមអភិបូជារួមគ្នាជាមួយគ្រីស្ទបរិស័ទក្នុងតំបន់។ បន្ទាប់មកក្រុមគណៈប្រតិភូ ក៏បានចូលទស្សនាសួនបក្សីដ៏ល្បីល្បាញក្នុងទីក្រុងផងដែរ។

លុះដល់ពេលល្ងាច មានកិច្ចស្វាគមន៍យ៉ាងកក់ក្តៅបំផុតពីសំណាក់ លោកអគ្គអភិបាល ជូលាន ឡេអូ (Julian Leow) នៃអគ្គភូមិភាគកូឡាឡាំពួរ និងមានពិធីទទួលទានអាហារពេលល្ងាច។ វត្តមានរបស់លោកអគ្គអភិបាល បានបង្ហាញអំពីចំណងភាគរាជដ៏ជិតស្និទ្ធ ក្នុងនាមជាគ្រួសារតែមួយក្នុងអង្គព្រះគ្រីស្ទ។

ក្នុងឱកាសដ៏វិសេសនេះដែរ លោកកាឌីណាល់ សេបាស្ទាន ហ្វ្រែនស៊ីស (Cardinal Sebastian Francis) អភិបាលព្រះសហគមន៍ភូមិភាគប៉េណាំង ក៏បានអញ្ជើញមកសួរសុខទុក្ខ និងលើកទឹកចិត្តដល់និស្សិតទាំងអស់ថា ៖ «សូមនិស្សិតទាំងអស់ ធ្វើជាគ្រីស្ទបរិស័ទដែលប្រកាសដំណឹងល្អ ពេញលក្ខណៈក្នុងជីវិតដោយភ្ជាប់ទំនាក់ទំនង ជាមួយព្រះយេស៊ូជានិច្ច និងយកអ្វីដែលបានរៀនទៅអនុវត្តជាក់ស្តែង។»

នៅថ្ងៃទី២៦ ខែកញ្ញា ដំណើរបូជនីយចរណ៍បានបន្តឆ្ពោះទៅកាន់កោះប៉េណាំង តាមរយៈរថយន្តក្រុងរយៈពេល ៦ម៉ោង។ នៅទីនោះ គណៈប្រតិភូបានទៅទស្សនកិច្ចព្រះវិហារ «ព្រះជាម្ចាស់លើកព្រះនាងម៉ារីឡឺងស្ថានបរមសុខ» ដែលសាងសង់តាំងពីឆ្នាំ១៧៨៦ ដោយក្រុមសាសនាទូតអេមអិប៉េ MEP។

បន្ទាប់មកទៀត គណៈប្រតិភូបានបន្តទៅទេវវិទ្យាល័យ (College General) នៅម៉ាឡេស៊ី ដែលជាទេវវិទ្យាល័យដ៏ចំណាស់បំផុតមួយក្នុងទ្វីបអាស៊ី ហើយនារសៀលត្រូវបានបញ្ចប់ ដោយពិធីអព្រះគុណដ៏ឱឡារិក នៅបន្ទប់អធិដ្ឋាននៃបូជនីយដ្ឋានសន្តិអានណា។

ព្រឹកថ្ងៃទី២៧ ខែកញ្ញា បូជនីយសក៍ទាំងអស់បានចូលរួមអភិបូជាថ្ងៃអាទិត្យ ក្រោមអធិបតីភាពរបស់លោកអភិបាលអូលីវ័យ

រួមជាមួយបងប្អូនគ្រីស្ទបរិស័ទ នៅវិសាលវិហារតូចសន្តិអានណា (The Minor Basilica of St. Anne)។ ក្នុងពិធីដ៏ពិសិដ្ឋនេះ ចម្រៀងសរសើរតម្កើង និងធម៌សាកល ត្រូវបានបន្តឡើងជាភាសាខ្មែរយ៉ាងរំភើបអស្ចារ្យ។

នៅក្នុងធម្មទេសនា លោកអភិបាលអូលីវ័យ បានរំលេចថា ជំនឿត្រូវតែរស់នៅក្នុងជីវិតប្រចាំថ្ងៃ ហើយត្រូវផ្ទេរពីជំនាន់មួយទៅជំនាន់មួយ មិនមែនគ្រាន់តែរក្សាទុកក្នុងសារមន្ទីរប៉ុណ្ណោះទេ។ លោកបានលើកទឹក

ចិត្តដល់និស្សិត ដែលភាគច្រើនជាអ្នកទើបទទួលជំនឿថ្មី ឱ្យយកគំនូរតាមគ្រីស្ទបរិស័ទម៉ាឡេស៊ីក្នុងការរស់នៅ តាមជំនឿក្នុងក្រុមគ្រួសារ និងសង្គម។ លោកអភិបាល ក៏បានលើកពីប្រវត្តិសាស្ត្រ នៃការរស់ឡើងវិញនៃព្រះសហគមន៍នៅកម្ពុជាក្រោយរបបប៉ុលពត តាមរយៈក្រុមសាសនាទូត អេមអិប៉េ MEP និងបានកោតសរសើរពីសុខដុមរមនីយកម្មនៅម៉ាឡេស៊ីផងដែរ។ លោកអភិបាលក៏បានសង្កត់ធ្ងន់ថា៖ «យើងត្រូវតែស្តាប់គ្នាទៅវិញទៅមកធ្វើជាសាក្សីតាមរយៈ ជីវិត និង បន្តប្រកាសដំណឹងល្អ។ ការរីកចម្រើននៃព្រះសហគមន៍នៅកម្ពុជា គឺជាអំណោយទាន ដ៏ច្បាស់ក្រឡេកពីព្រះជាម្ចាស់។»

ដំណើរបូជនីយចរណ៍រយៈពេល ៤ថ្ងៃនេះ បានបិទបញ្ចប់ទៅដោយក្តីអំណរ និងពោរពេញដោយ ព្រះអំណោយទានពីព្រះជាម្ចាស់។ នេះមិនត្រឹមតែជាដំណើរទស្សនកិច្ចប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែជាការបំពេញបន្ថែមនូវកម្លាំងជំនឿដល់និស្សិតទាំងអស់ ដើម្បីបន្តបេសកកម្មរស់នៅជាគ្រីស្ទូទូតជីវិតរស់រវើកក្នុងជីវិតគ្រួសារ សង្គម និងការបម្រើព្រះសហគមន៍នៅកម្ពុជាតទៅមុខទៀត។

ដោយ៖ លី សុវណ្ណា

ទេវវិទ្យាល័យ (College General) នៅម៉ាឡេស៊ី

ទេវវិទ្យាល័យនេះបង្កើតឡើងតាំងពីឆ្នាំ១៨០៨ ដែលជាគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ក្រុមសាសនាទូតអេមអិប៉េ MEP។ ទីកន្លែងជាប្រវត្តិសាស្ត្រនេះ ធ្លាប់បានបណ្តុះបណ្តាល យុវជនជាច្រើនឲ្យក្លាយ លោកបូជាចារ្យ និងមានលោកបូជាចារ្យមួយចំនួន ដែលបានបូជាជីវិតថ្វាយព្រះគ្រីស្ទក្លាយជាសន្តបុគ្គល និងជាមរណសាក្សីនៃជំនឿ ក្នុងនោះក៏មានលោកបូជាចារ្យ មីឆែល ឡឺង សម្រេន ជាជនជាតិខ្មែរ ដែលបច្ចុប្បន្នមានឈ្មោះក្នុងបញ្ជី អ្នកបម្រើព្រះជាម្ចាស់ បានធ្វើទៅកាន់បុរីវារីទីកន្លែងផងដែរ។

រូបភាពព័រ សុង គឹម ហេង

ទេវវិទ្យាល័យ (College General) នៅម៉ាឡេស៊ី ដែលជាទេវវិទ្យាល័យដ៏ចំណាស់បំផុតមួយក្នុងទ្វីបអាស៊ី

**កម្រងរូបថតអនុស្សាវរីយ៍សកម្មភាព និងសិក្សាស្រាវជ្រាវនៃសាលាអប់រំជំនឿ សន្តូរ្យស្តីន ធ្វើមូលនិយមរណ៍
នៅព្រះសហគមន៍អគ្គតូមីភាគ កូឡាឡាំពួរ និងតូមីភាគបេណាំង នៃប្រទេសម៉ាឡេស៊ី កាលពីថ្ងៃទី២៤ ដល់ថ្ងៃទី ២៧
ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០២៦ ក្រោមការដឹកនាំដោយលោកអភិបាលតូមីភាគភ្នំពេញ លោកអូលីវីយ៉េ ជ្រីតហស្តេ។**

នៅប្រទេសប៉ាគីស្ថាន ទឹកជំនន់ បានពន្លិចសាលានៅទូទាំងខេត្តពេនចាប ខេត្តស៊ីន និងខេត្តយីប៊ី ប៉ាកទុនឌ្វា

មហន្តរាយអាកាសធាតុឆ្នាំ២០២៥ ៖ សិស្ស ១ ក្នុងចំណោម ១០នាក់នៅទូទាំង ពិភពលោករងការរំខានការសិក្សា

យោងតាមរបាយការណ៍ថ្មីរបស់អង្គការយូនីសេហ្វ (UNICEF) បានបង្ហាញថា ខ្យល់ព្យុះដំកំណាច សាហាវ ទឹកជំនន់លិចលង់ និងរលកកម្ដៅបំបែកកំណត់ត្រាបានបង្កការខូចខាតដល់ការសិក្សារបស់កុមារជាង ១៧១លាននាក់ នៅទូទាំងពិភពលោកក្នុងឆ្នាំ២០២៥ ដែលស្មើនឹងសិស្ស១នាក់ក្នុងចំណោម ១០ នាក់។

វិបត្តិអាកាសធាតុមិនត្រឹមតែកម្ទេចផ្ទះសម្បែង និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនោះទេ ប៉ុន្តែវាក៏ពង្រួតយកអនាគត និងចំណេះដឹងពីកុមារជុំវិញពិភពលោកយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ។ ការរំខានដល់ការរៀនសូត្រនេះកើតមានឡើងតាមរយៈទម្រង់ជាច្រើន រាប់ចាប់ពីការបិទសាលារៀន ការផ្អាកការសិក្សា ការកាត់បន្ថយថ្ងៃរៀន រហូតដល់ការរៀបចំឲ្យមានការរៀនពីចម្ងាយ ដែលធ្វើឲ្យកុមារជាច្រើនគ្មានលទ្ធភាព។ ក្នុងករណីខ្លះគ្រឹះស្ថានសិក្សាត្រូវខូចខាតខ្ទេចខ្ទី ដោយផ្ទាល់ខណៈការជម្លៀសប្រជាជន និងអត្រាអវត្ត

មានខ្ពស់កំពុងរុញច្រានកុមារ ឱ្យប្រឈមនឹងហានិភ័យ នៃការបោះបង់ការសិក្សាជាដាច់ខាត។ អត្តនាមយិកាអង្គការយូនីសេហ្វ អ្នកស្រី កាទេរីន រូសេល បានថ្លែងយ៉ាងបង្កើនថា អាកាសធាតុអាចកំបាំងត្រឹមតែធ្វើឱ្យផ្អាកការរៀនសូត្រ បណ្តោះអាសន្នប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែវាបង្កឱ្យសាលារៀនបំផ្លិចបំផ្លាញជីវិតគ្រួសារ និងបង្ខំឱ្យកុមារងាយរងគ្រោះ ជាពិសេសក្មេងស្រី ឲ្យបោះបង់ចោលសាលារៀនចោលតែម្តង។ តួលេខនៃផលប៉ះពាល់តាមប្រភេទគ្រោះមហន្តរាយបង្ហាញថា ខ្យល់ព្យុះដំកំណាច ភ្នំភ្លើងបំផ្លិចបំផ្លាញ ធំជាងគេបំផុតក្នុងឆ្នាំ២០២៥ ដោយវាបានប៉ះពាល់ ដល់សិស្សប្រមាណ ១០៩ លាននាក់។ ចំណែកទឹកជំនន់បានលុកលុយកុមារ យ៉ាងហោចណាស់ ៧០ លាននាក់ និងរលកកម្ដៅបានបំផ្លាញបរិយាកាសរៀនសូត្រ របស់សិស្សប្រមាណ ៥០លាននាក់។ ទិន្នន័យដ៏គួរឱ្យព្រួយបារម្ភ គឺជិត ៣/៤ នៃសិស្ស ដែលរងផលប៉ះពាល់ទាំងអស់រស់នៅក្នុងប្រទេស ដែលមានចំណូលខ្ពោង ឬចំណូលមធ្យមទាប ដែលជាកន្លែងប្រព័ន្ធអប់រំខ្វះខាតមធ្យោបាយទប់ទល់នឹងវិបត្តិអាកាសធាតុបំផុត។ ក្នុងចំណោមនោះ សិស្សស្រីគឺជាក្រុមងាយរង

គ្រោះខ្លាំងជាងគេ។ នៅពេលសាលារៀននិងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសុខភាពខូចខាត រួមផ្សំការផ្លាស់ទីលំនៅរបស់គ្រួសារ ក្មេងស្រីតែងតែត្រូវគេទាមទារឱ្យ លះបង់ការសិក្សាដើម្បីមកធ្វើការងារផ្ទះ ថែទាំសាច់ញាតិ ឬដើរកទឹកជាដើម។ ភាព ក្រីក្រ និងវិបត្តិនេះក៏ជាកាតាលីកដ៏រុញឱ្យ យុវនារីរៀបការទាំងវ័យក្មេង ដែលធ្វើឱ្យពួកគេបាត់បង់ឱកាសវិលត្រឡប់មក រកសាលារៀនវិញទាំងស្រុង។ ក្រៅពីការខក ខានការសិក្សាបច្ចុប្បន្ន វិបត្តិអាកាសធាតុបានបន្សល់ទុកនូវស្នាមរបួសអវិជ្ជមាន ជាអចិន្ត្រៃយ៍លើអនាគត និងក្តីសង្ឃឹមរបស់កុមារ។ ប្រឈមមុខនឹងស្ថានភាពនេះ អង្គការយូនីសេហ្វ បានអំពាវនាវយ៉ាងទទួតដល់រដ្ឋាភិបាលគ្រប់ប្រទេស ឱ្យពង្រឹងភាពធន់នៃប្រព័ន្ធអប់រំ ដោយត្រូវវិនិយោគលើការសាងសង់សាលារៀនដែលអាចទប់ទល់នឹងបាត់បង់អាកាសធាតុហួសហេតុ និងរៀបចំសម្ភារៈសិក្សាជំនួស ដែលអាចបន្តការរៀនសូត្របាន ទោះក្នុងកាលៈទេសៈមានវិបត្តិក៏ដោយ។ អង្គការយូនីសេហ្វក៏បានសង្កត់ធ្ងន់លើសារៈសំខាន់នៃការបង្កើនហិរញ្ញប្បទានលើសម័យអប់រំ និងការបង្កើតមធ្យោបាយឱ្យកុមារ និងយុវវ័យ ទទួលបានចំណេះដឹងចាំបាច់ ដើម្បីអាចសម្របខ្លួនទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

អ្នកស្រី កាទេរីន រូសេល បានបញ្ជាក់ថា អាកាសធាតុអវិជ្ជមាន កំពុងបំផ្លាញជីវិត និងអនាគតកុមារ យ៉ាងពិតប្រាកដដែលតម្រូវឱ្យយើងត្រូវតែវិនិយោគលើសាលារៀន និងប្រព័ន្ធអប់រំប្រកបដោយភាពវៃឆ្លាត ដើម្បីទប់ទល់ទៅនឹងរាល់ការវាយលុកពីធម្មជាតិប្រែប្រួល។

Source : ONU Info

អាហ្វយ៉ា អាយុ ១២ឆ្នាំ ដើរឆ្លងកាត់ការលិចទឹកដើម្បីទៅកាន់សាលារៀន នៅក្នុងតំបន់ ហ្គំប៊ីឡា ប្រទេសអេច្វេពី។

សិស្សសាលាដឹះទូកដើម្បីទៅរៀនសូត្រនៅពេលទឹកជំនន់

នៅសាលាបឋមសិក្សា វៀងធីឡាន នៃ ណាកាឡា ប្រទេសម៉ូហ្សំប៊ីក សិស្សកំពុងរៀននៅទីវាល នៅជិតផ្ទះរៀនដែលរងខូចខាតដោយខ្យល់ព្យុះស៊ីក្លូន និងរង់ចាំការដាក់ឲ្យដំណើរការនូវកន្លែងរៀនបណ្តោះអាសន្នដែលគាំទ្រដោយអង្គការសហប្រជាជាតិ

សិស្សៗ ត្រឡប់មកកាន់សាលារៀនមធ្យមសិក្សា អន់តានីណាដ៍នីណា នៅខេត្តតូលីយ៉ាវ៉ា នៅក្នុងភាគខាងនិរតីនៃកោះម៉ាដាហ្កាស្កា បន្ទាប់ពីការកាត់ផ្តាច់ជិត ៣សប្តាហ៍ដោយសារខ្យល់ព្យុះស៊ីក្លូន ប្រៀនី។

ការប្រើបន្ទះសូឡា ដែលមានអនុភាព ក្រោម ឬស្មើ ១០ គីឡូវ៉ាត់ មិនតម្រូវឱ្យបង់ប្រាក់ទេ

នេះគឺជាទំហំសូឡាខ្នាតតូចបំផុត ប្រហែល ក្រោម ឬស្មើ ១០ គីឡូវ៉ាត់ $\leq 10 \text{ kWac}$

រូបភាពពី៖ Facebook

ដោយសារអាកាសធាតុប្រែប្រួល និងផែនដី កាន់តែឡើងកម្ដៅ រដ្ឋាភិបាលនានានៅលើ ពិភពលោកបានជំរុញឱ្យមានការប្រើប្រាស់ ថាមពលស្អាត នៅក្នុងបរិបទនេះ ការប្រើបន្ទះ សូឡាទាញពន្លឺព្រះអាទិត្យមកផលិតជា ថាមពលក៏កំពុងរីកសុះសាយជាលក្ខណៈ គ្រួសារផងដែរ នៅកម្ពុជា។

រូបភាពពី៖ ក្រសួងរ៉ែ និងថាមពល

រដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាមានគោលនយោបាយ លើកទឹកចិត្ត ការប្រើប្រាស់ថាមពលស្អាត និងថាមពលកើតឡើងវិញ រួមទាំងការប្រើប្រាស់បន្ទះសូឡា (Solar) តាមលំនៅឋាន គ្រួសារ ដើម្បីកាត់បន្ថយថ្លៃចំណាយ និងការពារបរិស្ថាន ផងដែរ។

តាមរយៈគោលនយោបាយ និងវិធានការសំខាន់ៗ នៃ ក្រសួងរ៉ែ និងថាមពល ទី១ មានអនុញ្ញាតឱ្យប្រជាពលរដ្ឋ ជាលក្ខណៈគ្រួសារ និងអាជីវកម្មខ្នាតតូចអាចតបណ្តាញ សូឡាប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ ដើម្បីកាត់បន្ថយថ្លៃភ្លើងពីអគ្គិសនី កម្ពុជា (EDC)។ ទី២ មានការលើកទឹកចិត្តសម្រាប់ប្រសិទ្ធ ភាពថាមពល៖ តាមគោលនយោបាយជាតិស្តីពីប្រសិទ្ធ ភាពថាមពល គឺមានការជំរុញការប្រើប្រាស់ឧបករណ៍ អគ្គិសនីសន្សំសំចៃ និងការបញ្ចុះតម្លៃ ឬសម្រួលនីតិវិធី តបណ្តាញថាមពលពន្លឺព្រះអាទិត្យខ្នាតគ្រួសារ។

និងទី៣ តាមរយៈការលើកទឹកចិត្ត ធ្វើឱ្យមានកំណើន ថាមពលស្អាតសរុប ពោលគឺ កម្ពុជាសម្រេចបានការប្រើ ប្រាស់ថាមពលស្អាតប្រមាណ ៦២% រួចមកហើយ ដែលជួយធានាការផ្គត់ផ្គង់អគ្គិសនីមានស្ថិរភាព និងតម្លៃ សមរម្យជូនប្រជាពលរដ្ឋ។

បើតាមប្រសាសន៍របស់ឯកឧត្តមកែវ រតនៈ តាមបណ្តាញ សង្គម បានឲ្យដឹងថា ប្រជាពលរដ្ឋដែលដាក់តម្លើងប្រព័ន្ធ ពន្លឺព្រះអាទិត្យតាមអគារ អគារអាជីវកម្ម ឬលំនៅដ្ឋាន ដែលមានអនុភាព ក្រោម ឬស្មើ ១០គីឡូវ៉ាត់; $\leq 10 \text{ kWac}$ មិនចាំបាច់បង់លុយ ឬមានកាតព្វកិច្ចអ្វីទាំងអស់។

ឯកឧត្តមកែវ រតនៈ បានបញ្ជាក់ច្បាស់ៗ ថា មានការ លើកឡើងដែលជាការបោកប្រាស់ និងជាការក្លែងក្លាយ ដូចជា មានវិធានការយកពន្ធ ឬយកលុយ។ ទាំងនោះគឺជា ការនិយាយមិនពិត។

ឯកឧត្តមកែវ រតនៈ បានបន្តឲ្យដឹងថា បច្ចុប្បន្នដោយ សារមានការលើកទឹកចិត្តពីរដ្ឋាភិបាល ការនាំចូលពន្ធព្រះ អាទិត្យកញ្ចក់ គឺពន្ធសូន្យ។ ដូច្នេះ គេសង្កេតឃើញថា ពី មួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃ មិនថា នៅទីក្រុង ឬជនបទ មានការ ដាក់ពង្រាយប្រព័ន្ធថាមពលស្អាត ឬផ្ទាំងសូឡា ជាច្រើន ហើយក៏បានភ្ជាប់ជាមួយប្រព័ន្ធបណ្តាញជាតិដែរ។ នេះ គឺជាសក្តិភាពថា រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាពិតជាបានជំរុញ និង លើកទឹកចិត្ត ក្នុងការប្រើប្រាស់ថាមពលស្អាត ថាមពលពន្លឺ ព្រះអាទិត្យ។

ទោះបីជាយ៉ាងណា ឯកឧត្តម កែវ រតនៈ ក៏បានសង្កត់ធ្ងន់ បន្ថែមថា សូមយើងចូលរួមប្រើប្រាស់ថាមពលស្អាត ឲ្យ មានការទទួលខុសត្រូវទាំងអស់គ្នា។ យើងអាចទទួលបាន អគ្គិសនីពីពន្លឺព្រះអាទិត្យប្រើប្រាស់ខ្លួនឯងផង ហើយក៏មិន បង្កការខានដល់អ្នកដទៃទៀតដែរ។ សូមយើងអ្នកប្រើ ប្រាស់ចូលរួមធ្វើការប្រកាស ដើម្បីកុំឲ្យទាញបណ្តាញក្នុង តំបន់ និងបណ្តាញជាតិឲ្យដាច់។ សូមយើងយើងបានចូល រួមអនុញ្ញាតឲ្យគេដឹង ដើម្បីបានដាក់ប្រព័ន្ធការពារទុក។ នេះគឺជាផលប្រយោជន៍រួម ចេញពីការប្រកាសប្រាប់ទៅ អាជ្ញាធរអគ្គិសនី។

សម្រាប់ការតបណ្តាញប្រព័ន្ធសូឡាលើដំបូល ឬនៅក្នុងលំនៅដ្ឋាន ឬអគារអាជីវកម្ម ក្នុងករណី ប្រើប្រាស់សូឡាខ្នាតតូចបំផុត ក្រោម ឬស្មើ ១០ គីឡូវ៉ាត់ $\leq 10 \text{ kWac}$ អគ្គិសនីកម្ពុជា (EDC) បញ្ជាក់ថា ៖

- មិនចាំបាច់សុំច្បាប់អនុញ្ញាតធំដុំទេ ៖ ប្រព័ន្ធខ្នាត តូចនេះត្រូវបានដកចេញពីកាតព្វកិច្ចសុំក្លាប្រចាំ ឆ្នាំ។
- ការធ្វើស្វ័យប្រកាស (Self-Declaration) ៖ អ្នក ប្រើប្រាស់គ្រាន់តែ ជូនដំណឹង និងធ្វើស្វ័យ ប្រកាស ទៅកាន់អ្នកផ្គត់ផ្គង់អគ្គិសនីក្នុងតំបន់ ឬ អគ្គិសនីកម្ពុជា (EDC) ។
- ការត្រួតពិនិត្យ និងដំឡើងកុងទ័រ ៖ អគ្គិសនីកម្ពុជា (EDC) នឹងចុះមកពិនិត្យបច្ចេកទេសដើម្បីធានា សុវត្ថិភាពបណ្តាញជាតិ (ការពារកុំឱ្យចរន្ត អគ្គិសនីពីសូឡាហូរត្រឡប់ចូលបណ្តាញរដ្ឋវិញ ដែលអាចបង្កគ្រោះថ្នាក់)។ អគ្គិសនីកម្ពុជា (EDC) ប្តេជ្ញាដំឡើងកុងទ័រការពារ (Compensation Meter) ជូនក្នុងរយៈពេល ៥ ថ្ងៃធ្វើការ បន្ទាប់ពី ការស្នើសុំត្រូវបានដោះស្រាយ។

ដោយ ៖ ផាត សំភី

រូបភាពពី៖ អ៊ីនធឺណិត

ភាសាខ្មែរ និងបច្ចេកវិទ្យាអេសអាយ (AI)

នាពេលសព្វថ្ងៃ បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល បានវិវត្តន៍យ៉ាង លឿន បញ្ហាសិប្បនិម្មិត ដែលខ្មែរយើង ហៅខ្លីថា អេសអាយ (AI) បានកំពុងចូលមក សម្រួលបានយ៉ាងច្រើនដល់ កិច្ចការងាររបស់មនុស្សនៅ ក្នុងការងារ ក៏ដូចជា ការពិភាក្សា អំពីរឿងរ៉ាងផ្សេងៗ។

អេសអាយ ដែលចាប់ផ្តើមល្បីល្បាញ ខ្លាំង និងផ្ទុះឡើងជាសកលគឺ ChatGPT ដែលបានសុះសាយតាំងពីឆ្នាំ២០២២ ក្នុង នោះ គេក៏បានចូលមកដល់ប្រទេសកម្ពុជា ដោយប្រជាជនកម្ពុជាចូលចិត្ត ប្រើប្រាស់វា ដើម្បីជួយសម្រួលដល់ការងារ ឬសាកសួរ ចម្ងល់ផ្សេងៗ។

អេសអាយ ដែលយើងស្គាល់ថា ជាបញ្ហា សិប្បនិម្មិត ដែលពេញនិយមដំបូង គឺ ChatGPT បន្ទាប់មកក៏តាមមកជាមួយ និង ជីមីណាយ (Gemini) ឬ ខូដាយឡូត (Copilot) និងមានជាច្រើនទៀត។ ទាំង នេះយើងអាចហៅថា ពួកវាជាជំនាញ ជីវៈអេសអាយ (Generative AI) ឬអេសអាយ អ្នកបង្កើត ដែលមុខងារសំខាន់របស់ពួកវា គឺដើម្បីសូមឲ្យពួកវាជួយបង្កើតមាតិកាថ្មីៗ ដូចជា រូបភាព អត្ថបទ និងវីដេអូ។

លោកអ៊ុក សុវណ្ណសត្វា ដែលជាអ្នក ឯកទេសផ្នែកព័ត៌មានវិទ្យា និងគ្រប់គ្រង ប្រព័ន្ធទិន្នន័យ នៃអង្គការក្នុងស្រុកមួយ បានឲ្យដឹងថា ការប្រើប្រាស់បញ្ហាសិប្ប និម្មិត អេសអាយ ជាទូទៅ គឺជាការអាចឲ្យ ម៉ាស៊ីន ឬកុំព្យូទ័ររៀនសូត្រអំពីមនុស្ស

និងការធ្វើការងាររបស់មនុស្ស បន្ទាប់មក ពួកវាក៏អាចធ្វើការសម្រេចចិត្ត ឬធ្វើដូចជា មនុស្សដែរ។ ទោះបីជាអ្នកអភិវឌ្ឍអេសអាយ នានា គឺយកភាសាបរទេសជាប្រភពដើម ដំបូង ជាពិសេស ភាសាអង់គ្លេស ក៏គេ អាចប្រើប្រាស់ អេសអាយ ជាភាសាខ្មែរ ដែល អាចធ្វើទៅបានដែរ។

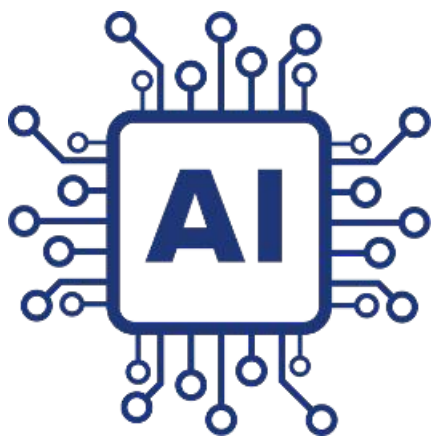
លោកអ៊ុក សុវណ្ណសត្វា បានពន្យល់ថា នៅក្នុងការងារប្រចាំថ្ងៃ ដែលសង្កេតឃើញ នាពេលបច្ចុប្បន្ន ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរ មាន ៣ ចំណុចសំខាន់ៗ គឺទី១ ការបកប្រែ គឺភាគច្រើន បកប្រែពីភាសាអង់គ្លេសមក ខ្មែរ ឬត្រឡប់ទៅវិញ ទី២ ការបង្កើត អត្ថបទ កែតម្រូវពេចន៍ ឬការកែសម្រួល អត្ថបទជាភាសាខ្មែរ និងទី៣ ការបំប្លែង សំឡេងទៅជាអត្ថបទ (Speech-to-Text) ដោយយកសំឡេងមកបកប្រែ និង សរសេរជាអត្ថបទភាសាខ្មែរ។

ដោយសារវាជាបច្ចេកវិទ្យាថ្មី លោកអ៊ុក សុវណ្ណសត្វា បានសង្កត់ធ្ងន់ថា វាមាន បញ្ហាប្រឈម និងដែនកំណត់របស់

អេសអាយលើភាសាខ្មែរ។ ការប្រើប្រាស់ អេសអាយ ជាមួយភាសាខ្មែរ អាចមានបញ្ហា ខុសឆ្គង ឬក៏កំហុស ក្នុងកម្រិតខ្ពស់ ព្រោះ ប្រភពទិន្នន័យដើមរបស់ អេសអាយ ភាគ ច្រើនជាភាសាអង់គ្លេស ហើយភាសា ខ្មែរ ទៀតសោត ក៏មិនទាន់មានទិន្នន័យទូលំ ទូលាយរត់នៅលើប្រព័ន្ធអនឡាញ គ្រប់ គ្រាន់នៅឡើយទេ។

បើតាមបទពិសោធន៍ និងការសង្កេត ផ្ទាល់ របស់លោកអ៊ុក សុវណ្ណសត្វា បាន ឲ្យដឹងថា សម្រាប់ការបកប្រែ យើងអាច ទទួលបានលទ្ធផល ត្រឹមត្រូវប្រហែល ពី៧០% ទៅ៨០% ប៉ុន្តែពេលខ្លះមានការ ខុសន័យ ដោយសារការបកប្រែតាម លក្ខណៈសកលពេក និងមិនត្រឹមត្រូវតាម បរិបទវប្បធម៌ និងអក្សរសាស្ត្រខ្មែរ។ បើ ការបំប្លែងសំឡេងទៅជាអត្ថបទ យើងជួប ប្រទះអត្រាខុសឆ្គងច្រើនជាងគេ ព្រោះសំ ឡេងជាភាសាខ្មែរ ខ្លះទិន្នន័យគាំទ្រគ្រប់ គ្រាន់ពីសំណាក់អ្នកអភិវឌ្ឍន៍ធំៗ ដែល ភាគច្រើនជាបរទេស។ ចុងក្រោយចំពោះ ការកែអត្ថបទ និងអក្ខរាវិរុទ្ធ អេសអាយ អាច ជួយកែសម្រួលបានខ្លះ ប៉ុន្តែវាអាចនឹងខុស ពីឯកសារយោងផ្លូវការ ឬទម្រង់ វេយ្យាករណ៍ ដូចជាពាក្យខ្លះអាចខុសពី វចនានុក្រមរបស់សម្តេចព្រះសង្ឃរាជ ជួន ណាត ជាដើម ដែលនេះគឺជាការយោងដ៏ធំ សម្រាប់អក្សរសាស្ត្រខ្មែរ។ ដូច្នេះលោកអ៊ុក សុវណ្ណសត្វា ដែលបាន ធ្វើការងារ និងមានបទពិសោធន៍ច្រើន លើ កម្មវិធីអេសអាយ បានការចូលរួមចំណែក ផ្តល់អនុសាសន៍ថា អ្នកប្រើប្រាស់អេសអាយ ត្រូវមានជំនាញផ្ទាល់ខ្លួន និងត្រូវជឿជាក់

លើជំនាញឯកទេស ដោយមិនត្រូវជឿជាក់ លើអេសអាយទាំងស្រុងដែរ ពីព្រោះពួកវាក៏ កំពុងរៀនពីយើង។ ជាដំណោះស្រាយ យើងត្រូវការផ្ទៀងផ្ទាត់ រាល់លទ្ធផលដែល ទទួលបាន ពីអេសអាយ មិនគួរជឿទុកចិត្ត ទាំងស្រុងនោះទេ បើចាំបាច់ត្រូវពន្យល់ទៅ អេសអាយ វិញ។

លោកអ៊ុក សុវណ្ណសត្វា បញ្ជាក់ថា

អ្នកប្រើប្រាស់ចាំបាច់ត្រូវធ្វើការ ពិនិត្យ និងផ្ទៀងផ្ទាត់ឡើងវិញ (Review and Verify) ដោយខ្លួនឯងជាប្រចាំ ដើម្បីធានាថា អត្ថបទ ឬទិន្នន័យទាំងនោះ ដែលអេសអាយ (AI) មានភាពត្រឹមត្រូវតាមស្តង់ដារ ត្រឹមត្រូវតាមអក្សរសាស្ត្រជាតិ ឬមកតាមបរិបទការងារ ដ៏ពិតប្រាកដ។

រូបភាពពី៖ AI

ដោយ ៖ ផាត សំភី

សាស្ត្រាចារ្យជំនួយ
វេជ្ជបណ្ឌិត: លេង សុមេធ

ជំងឺច្រាលទឹកអាស៊ីតក្រពះ (GERD)

”

លោកវេជ្ជបណ្ឌិតលេង សុមេធ ដែលមានឯកទេសខាងជំងឺ ថ្លើម ក្រពះ និង ពោះវៀន បានលើកឡើងនូវសំណួរមួយឃ្លាមួយ របស់លោក អ៊ីប្រូក្រាត (Hippocrates) ដែលជាវេជ្ជបណ្ឌិតក្រិកបុរាណដ៏ល្បីល្បាញបំផុត និងត្រូវបានចាត់ទុកថា វេជ្ជសាស្ត្រ។ គាត់បានចារឹកទុកសម្រាប់អ្នកជំនាន់ក្រោយថា ៖

«គ្រប់ជំងឺទាំងអស់ភាគច្រើនពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងប្រព័ន្ធរំលាយអាហារ»។

តាម រយៈពេលនាពេលនេះ ធ្វើឲ្យយើងអាចចាប់អារម្មណ៍នឹងជំងឺច្រាលអាស៊ីតក្រពះ (Gastroesophageal Reflux Disease) ដែលយើងមិនគួរមើលរំលង។

លោកសាស្ត្រាចារ្យជំនួយវេជ្ជបណ្ឌិត លេង សុមេធ និងជាប្រធានផ្នែកជំងឺទូទៅនៃមន្ទីរសម្រាកព្យាបាល និងសម្ភព រូហ្សានា (Rozana Clinic and Maternity) នៅរាជធានីភ្នំពេញ បានមានប្រសាសន៍ថា ៖ ជំងឺច្រាលទឹកអាស៊ីតក្នុងក្រពះគឺជាជំងឺមួយដែលបណ្តាលមកពីការច្រាលត្រឡប់ឡើង មកបំពង់រំលាយអាហារ (Esophagus) វិញនៃទឹកអាស៊ីតក្រពះ ដែលបណ្តាលឲ្យអ្នកជំងឺមានអាការៈដូចជា ដូចទឹកខ្មៅ និងក្តៅនៅបំពង់រំលាយខាងលើ ព្រមទាំងរោគសញ្ញាផ្សេងៗ ទៀតអមផងដែរ។ ជំងឺនេះមានមូលហេតុចម្បងៗ ដូចជា ការឡើងលើសទម្ងន់ខ្លាំង។ អ្នកជំងឺមានមេរោគក្រពះឬក៏អាចមកពីមានចលនាមិនប្រក្រតី នៃបំពង់រំលាយអាហារ។ វាក៏អាចកើតឡើង ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ។

មានកត្តាមួយចំនួនដែលជំរុញឲ្យមានជំងឺច្រាលទឹកអាស៊ីតក្រពះនេះ ដូចជា អ្នកបរិភោគអាហារឆ្អែតពេក ឬបរិភោគអាហារនៅពេលយប់។ អ្នកជំងឺបណ្តាលមកពីការជក់បារី ការពិសារគ្រឿងស្រវឹងឬស្រវឹងកម្រិត ការពិសាកាហ្វេច្រើន និងការបរិភោគអាហារប្រភេទចៀន និងមានខ្លាញ់ច្រើនជាដើម។ ជំងឺច្រាលទឹកអាស៊ីតក្នុងក្រពះនេះ មានរោគសញ្ញា អ្នកជំងឺមានការងឺដូចជាដូចទឹកខ្មៅ។ គាត់មានអារម្មណ៍ក្តៅរាលដាលនៅបំពង់រំលាយខាងលើ ពិបាកក្នុងការលេបអាហារម្តងៗ និងក្អកក្អិន។ ជំងឺនេះអាចបណ្តាល ឲ្យមានរោគសញ្ញាដូចជា ហឺត (Asthma) ផងដែរ។ ការមានអារម្មណ៍ក្តៅរាលដាលនៅបំពង់រំលាយខាងលើ ច្រើនកើតឡើងនៅពេលបរិភោគអាហាររួច និងពេលចូលគេងនៅពេលយប់។

ការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ និងការព្យាបាល លោកវេជ្ជបណ្ឌិតជំនាញអាចធ្វើការឆ្លុះពោះវៀន។ គាត់អាចវាស់កម្រិតប៉េហាស (PH) នៃបំពង់រំលាយអាហារ និងមានការថតកាំរស្មីអ៊ិក (X) ជាដើម។ ទោះបីជាយ៉ាងណា មុននឹងការព្រឹត្តិការណ៍ ធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យ សូមអ្នកជំងឺធ្វើការណាត់ជួបជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិត ដែលមានច្បាស់លាស់ ដើម្បីទទួលបាននូវការធ្វើរោគវិនិច្ឆ័យនេះ និងទទួលបានការព្យាបាលឲ្យត្រឹមត្រូវ និងមានប្រសិទ្ធភាព។ លោកវេជ្ជបណ្ឌិតលេង សុមេធ មានប្រសាសន៍ខ្លីៗ ផ្តល់ផ្តល់ជាអនុសាសន៍ ជូនសាធារណជនទូទៅថា ដើម្បីថែរក្សាបំពង់អាហារ និងកុំឲ្យមានការច្រាលទឹកអាស៊ីតក្រពះ កត្តាសំខាន់បំផុតគឺការយកចិត្តទុកដាក់លើចំណីអាហារ និងទម្លាប់រស់នៅ។ សម្រាប់ការការពាររោគ

អាហារ យើងគួរគិតគូរទៅដល់អាហារសម្រន់ ពពួកហ្វាស្ទហ្វូដ (Fast food) ដែលយើងអាចកាត់បន្ថយបានកាន់តែច្រើនកាន់តែល្អ។ យើងហួបកុំឱ្យឆ្អែតជ្រុល ដើម្បីកុំឱ្យអាស៊ីត ឬក្រពះធ្វើការខ្លាំងពេក។ សូមបំបែកគម្លាតការបរិភោគអាហារឲ្យបានច្រើនដង សូមបរិភោគល្មមសមរម្យ ហើយអាហារចុងក្រោយមិនគួរ លើសពីម៉ោង ៧ យប់ទេ។ ការហាត់ប្រាណក៏ជាកត្តាការពារយើងមិនឱ្យឡើងទម្ងន់ដែរ ព្រោះការឡើងទម្ងន់គឺជាកត្តា

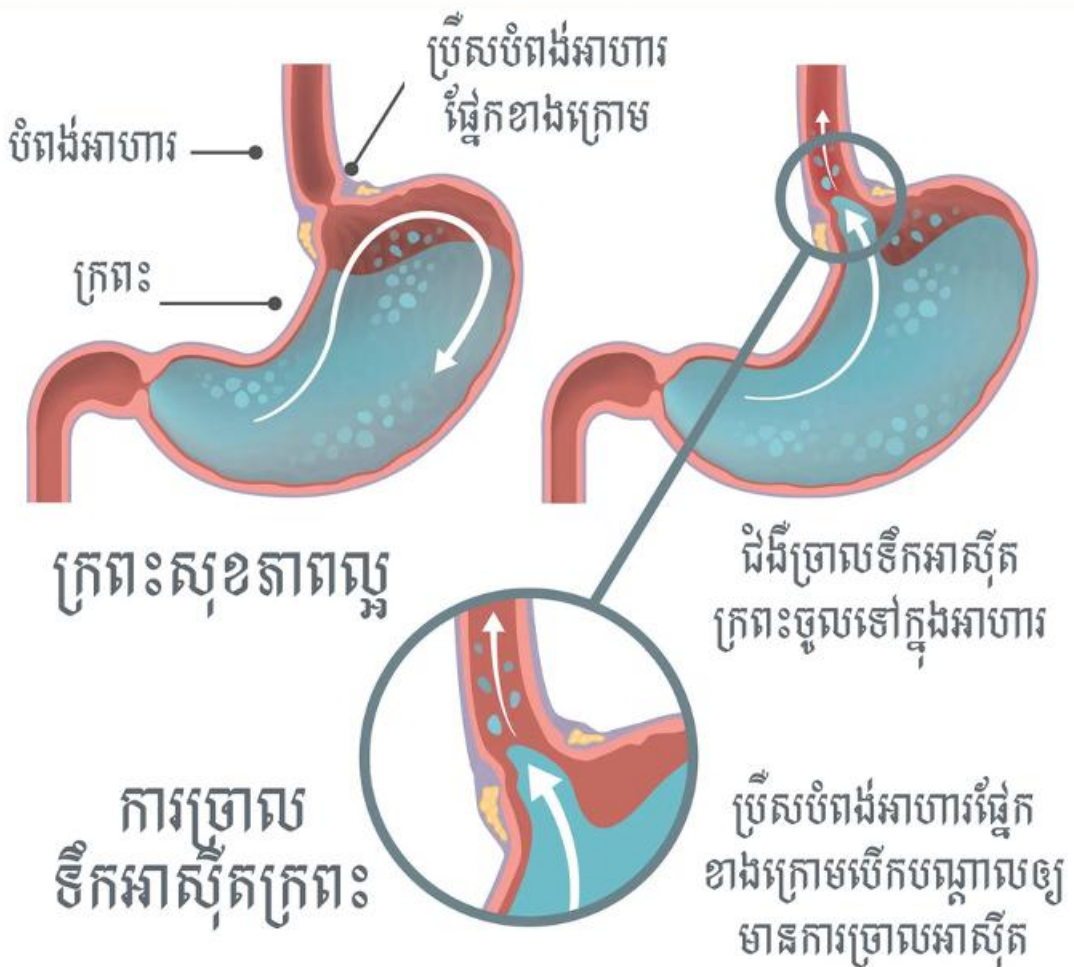
ហានិភ័យ មួយដែលបង្កឱ្យមានជំងឺច្រាលទឹក អាស៊ីតក្រពះ និងរោគក្រពះ។ លើសពីនេះ យើងក៏ត្រូវចេះរៀបចំចិត្ត កុំឲ្យស្រេស ដែលនឹងជួយជំរុញសុខភាពទូទៅឲ្យបានល្អ។ ក្រោយពេលបរិភោគអាហារ យើងមិនគួរសម្រាកភ្លាមៗទេ គឺត្រូវរង់ចាំយ៉ាងហោចណាស់ ពី២០នាទី ទៅ ៣០ នាទី ព្រោះការសម្រាកភ្លាមៗ គឺជាកត្តាជំរុញច្រាលអាស៊ីត ដែលធ្វើឱ្យយើងប្រឈមនឹងជំងឺរោគក្រពះកាន់ តែខ្ពស់។

ដោយ ៖ ផាត សំភី

ផលវិបាកបើមិនព្យាបាល ជំងឺច្រាលទឹកអាស៊ីតក្រពះ

បើមិនបានព្យាបាលត្រឹមត្រូវ វាអាចនឹងវិវត្តទៅជាធ្វើឲ្យបរិវេណខាងលើនៃករបស់ក្រពះ តឹងចង្អៀតខ្លាំង។ អ្នកជំងឺទៅជាក្អកក្អិន និងកើតរោគហឺត។ វាអាចវិវត្តទៅជា ការលាក់កាំរស្មីនៅបំពង់អាហារ អាចធ្វើឱ្យបំពង់អាហារប្រែជាស្ថានភាពម្យ៉ាងហៅថា បារ៉ែត អេសូហ្វាហ្វាស (Barrett's Esophagus) ដែលអាចបង្កជាជំងឺ ដទៃទៀតក្រោយអាចវិវត្តទៅជាមហារីក។

ការច្រាលទឹកអាស៊ីតក្រពះ

លោកបូជាចារ្យ អូតុងយ៉ុក វ៉ុន ចុងយ៉ុក មានចិត្តក្លាហាន ប្រាប់អំពីការត្រាស់ហៅ ទៅឪពុកម្តាយ

លោកបូជាចារ្យ អូតុងយ៉ុក
វ៉ុន ចុងយ៉ុក (Won
Jonghyeok)
ប្អូនប្រុសច្បាស់ក្រៅថា
លោកបូជាចារ្យ វ៉ុន(Won)។
លោកបូជាចារ្យមកពីប្រទេស
កូរ៉េខាងត្បូង។ ចាប់ពី
ឆ្នាំ២០២១ មកដល់បច្ចុប្បន្ន
លោកបានទទួលជាបូជាចារ្យ
ជំនួយលោកបូជាចារ្យ
រឿង ឆ័ត្រស៊ី ក្នុងមណ្ឌល
សកម្មភាពភ្នំពេញខាងជើង។

កាល ពីឆ្នាំ២០១៩ លោកបូជាចារ្យ វ៉ុនចុងយ៉ុក (Won Jonghyeok) បានមកបំពេញបេសកកម្មប្រកាសដំណឹងល្អ នៅប្រទេសកម្ពុជា ដោយសុំប្រធានក្រុម របស់លោក ក្រុមនៃសាសនាទូតកូរ៉េ។ ក្នុង ឆ្នាំទី១ឆ្នាំ២០១៩ លោកបានរៀនភាសាខ្មែរ នៅភ្នំពេញ រហូតដល់ឆ្នាំទី២ លោកបាន ទៅមណ្ឌលសកម្មភាពតាកែវ សម្រាប់បន្ត រៀនភាសាខ្មែរថែមទៀត។

ក្រុមគ្រួសាររបស់លោកបូជាចារ្យ វ៉ុន ចុង យ៉ុក មានសមាជិក ៤នាក់ ដែលមានឪពុក ឈ្មោះ វ៉ុន សេអុងហ៊ី (Won Seunghi) និងម្តាយគឺអ្នកស្រី គីម ហៃ ស៊ុក (Kim Haesuk)។ លោកបូជាចារ្យមានបងប្រុស ម្នាក់ទៀត។

លោកបូជាចារ្យវ៉ុន ចុងយ៉ុក បានប្រសូត នៅប្រទេសកូរ៉េខាងត្បូង និងធំឡើង ក្នុងក្រុមគ្រួសារកាតូលិក ជារៀងរាល់ថ្ងៃ អាទិត្យ លោកបូជាចារ្យ និងគ្រួសារតែតែង ទៅព្រះវិហារ ដើម្បីចូលរួមថ្វាយអភិបូជា ដូចគ្រីស្ទបរិស័ទដ៏ទៃទៀតដែរ។ សម្រាប់ លោកបូជាចារ្យវ៉ុន ចុងយ៉ុក ពេលលោកនៅ ជាកុមារភាព លោកតែងតែឡើងបម្រើ អាសនៈ និងជួយកិច្ចការងារខ្លះៗសម្រាប់ លោកបូជាចារ្យនៅព្រះវិហាររបស់លោក។

លោកបូជាចារ្យវ៉ុន ចុងយ៉ុក បានមាន ប្រសាសន៍ឲ្យដឹងថា៖ “តាំងពីខ្ញុំនៅពីក្មេង មានគេសួរខ្ញុំថា កូនចង់ធ្វើអ្វីពេលធំឡើង! ខ្ញុំតែងតែឆ្លើយថាចង់ធ្វើជាបូជាចារ្យ! ដូច្នេះ នេះជាការត្រាស់ហៅរបស់ខ្ញុំ សម្រាប់ព្រះ ជាម្ចាស់។” កាលពីនោះយុវវ័យ លោកបូជា- ចារ្យវ៉ុន ចុង យ៉ុក មានចិត្តក្លាហាន ហ៊ាន ប្រាប់អំពីការត្រាស់ហៅ ទៅឪពុកម្តាយ របស់គាត់។ លោកសប្បាយចិត្តពីព្រោះ ឪពុកម្តាយ យល់ព្រមឲ្យគាត់ចូលទៅវិទ្យា- ល័យ សម្រាប់ការត្រាស់ហៅជាបូជាចារ្យ។ ក្នុងវ័យ២៦ឆ្នាំ យុវជនវ៉ុន ចុងយ៉ុកបានក្លាយ ជានិស្សិតនៅវិទ្យាល័យ នៅប្រទេសកូរ៉េ។ លោកបានខិតខំរៀនសូត្រ រហូតដល់ឆ្នាំទី២ លោកបានដឹងដំណឹងថា លោកយាយរបស់ លោកបានមរណភាពហើយ លោកមាន អារម្មណ៍សោកសៅយ៉ាងខ្លាំង ប៉ុន្តែលោក នៅតែបន្ត នៃការត្រាស់ហៅរបស់លោក ដដែល។ យុវជនវ៉ុន ចុង យ៉ុក ស្រឡាញ់

លោកយាយ របស់លោកខ្លាំងណាស់លោក យាយ ក៏ស្រឡាញ់ក៏ស្រឡាញ់លោកផង ដែរ។ នៅឆ្នាំ២០០៩ក្នុងនាមជានិស្សិតនៅ- វិទ្យាល័យ លោកបានមកប្រទេសកម្ពុជា ដើម្បីសិក្សា រៀនសូត្រអំពីជីវិតជាបូជាចារ្យ សាសនាទូតក្រៅប្រទេស រយៈពេល ៣ខែ ក្នុងភូមិភាគកំពង់ចាមផងដែរ។ ពេល ត្រលប់ទៅប្រទេសលោកវិញ លោកបាន ជ្រើសរើសធ្វើជាបូជាចារ្យសាសនៈទូតកូរ៉េ ដើម្បីបំពេញបេសកកម្មប្រកាសដំណឹងល្អដូច ព្រះយេស៊ូគ្រីស្ទដែលជាគ្រឹះបំណងរបស់ លោក។ លោកបូជាចារ្យវ៉ុន បានទទួលអត្ត សញ្ញា តែងតាំងជាឧបដ្ឋាក ក្នុងឆ្នាំ២០១៤។ នៅឆ្នាំ២០១៥ ខែមករា ថ្ងៃទី២២ លោក បានទទួលអត្តសញ្ញាជាបូជាចារ្យ បន្ទាប់មក ប្រធានក្រុមនៃសាសនៈទូតកូរ៉េ បានផ្តល់ឲ្យ លោកបន្តការសិក្សា នៅប្រទេសអ៊ីតាលី ផ្នែកតុលា នៃព្រះសហគមន៍កាតូលិកអស់ រយៈពេល៥ឆ្នាំ ។ ដោយ ៖ សម្បត្តិ

“លោកបូជាចារ្យ អូតុងយ៉ុក វ៉ុន ចុងយ៉ុក ! “នៅពេលដែលលោកបូជាចារ្យ នៅ ព្រះសហគមន៍របស់ខ្ញុំ បានថ្វាយអភិបូជា ខ្ញុំបានមើលឃើញ លោកបូជាចារ្យខ្ញុំ ពិតជាអស្ចារ្យមែនទែន ។ នៅពេលដែលខ្ញុំបានត្រលប់ទៅផ្ទះវិញ ខ្ញុំបានយកតុ និងបាន មកធ្វើជា ថ្វាយអភិបូជា ដូចលោកបូជាចារ្យដែរ។”

